Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2020. szeptember 3., csütörtök
LXXII. évfolyam
200. (20579.) sz.
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,43 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

A szülők többsége az iskolába járás mellett döntött

Megjelentek a módszertani útmutatók

Fotó: Nagy Tibor

A romániai szülők 55 százaléka ért egyet azzal, hogy gyermeke az iskolában, az osztályteremben kezdje meg az idei tanévet, szemtől szemben, közvetlen kapcsolatban a pedagógusokkal. 31 százalékuk a vegyes oktatást, 14 százalékuk pedig a távoktatást tartja a legjobb megoldásnak – derül ki abból a felmérésből, amelyet a közoktatási és kutatási minisztérium megrendelésére a neveléstudományi politikák és értékelések szakegysége az MKOR Consulting oktatástudományi kutatócsoporttal közösen végzett Post-Covid – visszatérés az iskolába elnevezéssel.

Bodolai Gyöngyi

(Folytatás a 3. oldalon)

Miért halnak meg a krónikus betegek a koronavírustól?

A sokféle magyarázatból lassan kibontakozik a válasz. Az életmód és a krónikus betegségek okozta magas interleukin-6-szint felelős a nagyfokú elhalálozásért.

5.

Lecke a szabadságról

Havad község nemcsak szelíden szép természeti környezetben fekszik, kis falvaiban lélekben, tehetségben, tettekben is különleges, érdekes emberek élnek. Közéjük tartozik a szentsimoni Mihály házaspár, Mihály Eszter nemezművész, növényi festő, és férje, Mihály Zsolt mérnök, aki kultúraszervezéssel és állattenyésztéssel foglalkozik. Messze kellett menniük, hogy hazataláljanak a szabadságot jelentő szinte végtelen térben levő gazdasághoz, amely az ükapa emlékét is őrzi.

6.

Emlékezés dr. Hankó Zoltán tanárra

110 évvel ezelőtt született kedves és kiváló tanárunk három évtized alatt több száz gyógyszerészhallgatót tanított a szakmai tudás elsajátítására, és nevelt hivatásunk megőrzésére. Tanításait megfogadtuk és megtartottuk a gyógyszerészi szakma gyakorlása idején. Embersége, kiváló szakmai hozzáértése, gyakorlati érzéke, elkötelezett hivatástudata, segítőkészsége, szerénysége ma is példaértékű a mai gyakorló gyógyszerészeknek.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Menet közben javítanak

Antalfi Imola

Káosz, kapkodás, ellentmondó nyilatkozatok – ez a helyzet egy héttel iskolakezdés előtt Romániában, miközben a koronavírus-járvány nem csitul. Miután a szaktárca tavasztól képtelen volt felszámolni az oktatási rendszer hiányosságait, úgymint a távoktatáshoz szükséges eszközök hiánya, a pedagógushiány, a nem megfelelő iskolai infrastruktúra stb., és alig tudtak szeptember elejére elkészülni a tanintézményekben folyó tevékenység megszervezésére és lebonyolítására vonatkozó módszertani útmutatók kidolgozásával, Ludovic Orban kormányfő tegnap „üzent” a tanároknak. Közölte, a tanároknak fel kell készülniük arra, hogy mind az osztályteremben lévő diákokat, mind azokat is, akik online követik az órát, képesek legyenek tanítani. Szerinte ez alkalmazkodás és megértés kérdése. Szerintem viszont bármennyire is alkalmazkodó és megértő a pedagógus, nem láthatja el elektronikus oktatóeszközökkel a diákokat, sem internethozzáférési lehetőségről nem gondoskodhat, és dupla műszakot sem vállalhat. Ugyanis az iskolai táv- vagy hibrid oktatás feltételeinek való megfelelésről az oktatási tárcának kellett volna gondoskodnia, és tavasztól mostanáig lett volna idő erre. A kormány által beígért táblagép-osztogató akció még csírájában van, a közbeszerzést sem sikerült lefolytatni, ehelyett a miniszterelnök átpasszolta a felelősséget az önkormányzatoknak, mondván, hozzájuk tartoznak az iskolák. Majd a kormány fizet, van erre 100 millió eurója, amiből

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

3., csütörtök

A Nap kel
6 óra 46 perckor,
lenyugszik
19 óra 57 perckor.
Az év 247. napja,
hátravan 119 nap.

Isten éltessen!

Ma **HILDA**,
holnap **ROZÁLIA** napja.
ROZÁLIA: olasz eredetű, valószínűleg a Rosa, azaz Rózsa továbbképzéséből alakult, jelentése: rózsa.

IDŐJÁRÁS

Változó idő

Hőmérséklet:
max. 22 °C
min. 14 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. szeptember 2.

1 EUR	4,8409
1 USD	4,0790
100 HUF	1,3531
1 g ARANY	258,1701

In memoriam prof. dr. Benedek István

A Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem oktatói megdöbbenéssel, fájdalommal vették tudomásul a súlyos veszteséget, hogy 2020. szeptember 1-jén hajnalban, koronavírus-fertőzés áldozataként, elhunyt dr. Benedek István hematológus és belgyógyász főorvos, a MOGYTTE orvosprofesszora, hazai és nemzetközi szaktekintély, aki a Maros Megyei Sürgősségi Klinika Hematológiai és Transzplantációs Osztályának a megteremtője és vezetője volt évtizedeken keresztül.

Nagy múltú székely nemesi család, illetve orvos szülők sarjaként életpályáját a szakmai és közéleti elkötelezettség jellemezte. Szemléletbeli örökségét, a helyi magyar közösség tagjaiként, négy gyermeke viszi tovább.

Benedek István 1948-ban született Székelyudvarhelyen, 1973-ban szerzett orvosi diplomát Marosvásárhelyen, 1979-től már az egyetem oktatója. Szakmai élete a marosvásárhelyi Szentgyörgy utcai (str. Revoluției) 2-es belklinikához kötődött, itt kezdte el tevékenységét mint belgyógyász, majd 1984-től mint hematológus. Később, 1998-ban itt alapította meg a Hematológiai Osztályt, amelynek vezető főorvosa volt tavalyi nyugdíjazásáig.

2001-ben az ő irányítása alatt megvalósult dédelgetett álma: a Hematológiai Osztályon belül a Csontvelő-átültetési Központ, amely 2002-től az Európai Csontvelőtranszplantációs Hálózat tagja, és ahol azóta közel 400 csontvelő-átültetés történt. Ezek közül több eljárást országos premierként végeztek (az első felnőtt-csontvelőtranszplantáció, az első akut leukémiás, az első krónikus myeloid leukémiás, az első autoimmun betegségben szenvedő beteg csontvelő-transzplantációja, illetve őssejtbeültetése).

Egyetemi oktatóként a Belgyógyászati Tünettan katedra tagja, majd vezetője volt, aki hitt az emberközeli, aprólékos kikérdezésben, a fizikai vizsgálaton alapuló medicinában, tömör, gyakorlati, lényegre törő oktatásán, jegyzetén keresztül több diákgeneráció sajátította el a betegvizsgálat alapjait.

Megfigyeléseit, kutatásait több külföldi és hazai szaklapban jelentette meg, több mint 200 tudományos dolgozat szerzője, és számtalan szakdolgozat vezetője. A budapesti, debreceni és a floridai egyetem díszdoktora. Szakmai, közéleti harcos, az erdélyi magyar orvosokat támogató munkáját a Pápai Páriz Ferenc Alapítvány életműdíjjal, a budapesti Semmelweis Egyetem a Dr. Genersich Antal Alapítvány határon túli különdíjával méltatta. Tagja volt a Román Hematológiai Társaságnak, a Magyar Hematológiai és Transzfúziós Társaságnak, az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek.

Szakmai és oktatói tevékenysége mellett a családi hagyomány és saját mottója („Semmi sem fontosabb, mint a segítségnyújtás”) szellemében aktív szerepet vállalt a közéletben. 1995 óta sikeresen vezette a Carit-San magánrendelőt, a Segítő Jobb helyi képviselőjeként több betegnek segített ingyenes külföldi orvosi ellátáshoz jutni.

Politikai szerepvállalásával, bátor kiállásaival a város – és ezen belül a város magyar lakosságának – érdekeit kívánta szolgálni. Ennek megfelelően az RMDSZ helyi elnöke volt 2008 és 2012 között, illetve 1996-tól 2016-ig az RMDSZ marosvásárhelyi tanácsosa, frakcióvezetője.

Élete az utolsó napokig a beteget, a közt szolgálta. A város, az egyetem, a szakma gyászolja Benedek István professzort.

A MOGYTTE Magyar Tagozatának vezetősége és oktatói kara

Megyei hírek

Milyen egy családbarát város?

Beszélgetésre hívja a marosvásárhelyi családokat Csép Éva Andrea parlamenti képviselő szeptember 3-án, csütörtökön 18 órától a Maros-parton lévő gokartpálya udvarára. A kötetlen beszélgetésen, amelyen jelen lesz Soós Zoltán is, szóba kerülnek a polgármesterjelölt családbarát városról szóló elképzelései, ugyanakkor a marosvásárhelyi családok véleményére is kíváncsiak a kezdeményezők. A helyszínválasztás sem véletlenszerű, a családbarát környezetben zajló beszélgetésre gyerekeket is lehet vinni.

Tekerj egy jó célért! – kissé másképp

Bár a járványhelyzet miatt idén a tömegrendezvény elmarad, a Marosszéki Közösségi Alapítvány megszervezi a Tekerj egy jó célért! akciót, amelyen minden jelentkező külön-külön vagy családosan fog vehet részt. A Tekerj egy jó célért! egy biciklis adománygyűjtő rendezvény, amely a helyi közösséget szolgáló projektek megvalósításában nyújt segítséget. Az adománygyűjtő esemény három fontos szakaszból áll: projektek beíratása, a biciklis résztvevők benevezése (tekerők) és a támogatók toborzása. Magát az eseményt szeptember 19-én és 20-án szervezik meg, és minden kerékpározó maga dönti el, hogy melyik nap és hány órakor szeretne tekerni egy jó célért. Részletek a www.pedaleaza.org honlapon.

Megszervezi az elmaradt ballagási ünnepséget a Bolyai líceum

Szeptember 5-én 10 órától a marosvásárhelyi vár udvarán tartja meg a járványhelyzet miatt elmaradt ballagási ünnepségét a Bolyai Farkas Elméleti Líceum. Hajdú Zoltán, az intézmény aligazgatója lapunknak elmondta, az időpontot a diákok többségének a döntése alapján szögezték le. Minden végzős részéről legtöbb két személy lehet jelen az ünnepségen, amelyet szabadtéren, a távolságtartási előírásokat tiszteletben tartva szerveznek meg.

III. gyermek-szólótáncverseny

Október 2-án tartja meg a marosvásárhelyi Maros Művészegyüttes a kövesdombi előadótermében a III. gyermekszólótáncversenyt. A vetélkedőn teret biztosítanak a 9-14 éves korú gyerekek egyéni és páros megmérettetésének, ezáltal feltérképezvén az Erdélyben élő ifjú tehetségeket. A díjazottak „Gyöngyös kivarrt zsebkendő”, illetve „Címeres kalapdísz” titulussal gazdagodnak. Három kategóriában lehet indulni: egyéni fiú, egyéni lány, és párban. A jelentkezéseket a gyermekszolo@gmail.com e-mail-címre várják szeptember 16-áig. A jelentkezési lapot a https://forms.gle/D6Eknoi5pG6khXnK8 linken lehet kitölteni. A zenei és technikai igényeket legkésőbb szeptember 16-áig kell eljuttatni a gyermekszolo@gmail.com e-mail-címre. Ha a járványhelyzet miatt a fenti időpontot nem lehet beltéri rendezvényként szervezni, a versenyt online tartják meg. Amennyiben sikerül az együttes előadótermében megszervezni a rendezvényt, a nézők részéről előzetes helyfoglalás szükséges a 0751-013-707 -es telefonszámon.

Festménykiállítás és könyvbemutató

A Maros Megyei Képzőművészek Unirea kiállítótermében (Köztársaság tér 9. szám) szeptember 5-én 11 órakor Jung Ildikó Judit festményeiből nyílik kiállítás, és könyvét is bemutatják. A szerző Sorsok és szerelmek című kötetét Moldovan Irén író, tanár ismerteti. A könyv borítója, valamint a benne levő képek a szerző alkotásai.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Az új kenyér ünnepén

Csíkfalván adtak hálát a reformátusok

Vasárnap Csíkfalván gyülekezeti napon adtak hálát a Felső-Nyárádmente reformátusai az új kenyérért, a föld terméséért és Isten bőséges kegyelméért.

Gligor Róbert László

A református közösségekben augusztus utolsó vasárnapja az új kenyér, ősi nevén az új búza zsengéje ünnepe, amikor úrvacsorát vesznek és hálát mondanak az asztalra kerülő új kenyérért, a mindennapi betevő falatért. A Felső-Nyárádmente 320 reformátusát pasztoráló csíkfalvi missziói egyházközségben évente más-más településen kerül sor az ünnepi együttlétre, idén az anyaegyházra esett a vendéglátói szerep.

A szabadtéri ünnepi istentiszteleten *Kerekes József* lelkipásztor azt fejtegette, hogy a hálaadás ünnepén ki-ki számba veheti, hogy mennyit adott családjának, közösségének, és mit kapott Istentől az elmúlt időszakban. Hazudhatunk magunknak, dolgozhatunk folyamatosan, földi javakat, boldogulást és elgurult garasokat keresgélhetünk a földön, pedig egészen más volna, ha legalább néha felegyenesednénk, és ünnepi ruhába öltözve az égre is tekintenénk. Minden nap lehet életünkben egy határvonal, előttünk áll egy ismeretlen jövő, de az új világ határán Isten áll mellettünk, aki egy nyíllövés nélkül adhatja kezünkbe a győzelmet, ő terít nekünk asztalt, az ő kegyelméből kapunk mindent.

Az úrvacsorai ágendai szolgálatot a jobbágyfalvi *László Szabolcs* teológiai hallgató végezte, majd a hívek sorban járultak átvenni a szentség jegyeit, a kenyeret és a bort, míg a helyszínen a föld idei terméseiből is szemlére tettek egy-egy keveset a hívek.

A hálaadás napján számba vesszük, amit kaptunk, és arcunk pirulásával azt is láthatjuk, hogy mit adtunk a mindenható Istennek. Az új kenyér ünnepén már évek óta az a szokás, hogy a missziói egyházközséghez tartozó tizennégy felső-nyárádmenti település reformátusai egybegyűlnek, közös istentiszteleten vesznek részt, úrvacsorát vesznek, majd terített asztal mellett közösen étkeznek, beszélgetnek, együtt töltenek néhány órát. Az idei együttlét igencsak kérdéses volt a járványhelyzet miatt, és kezdetben az érdeklődés is alacsonyabb volt, végül úgy döntöttek, hogy a parókia udvarán tartják meg az ünnepet, és jó volt látni, hogy végül jóval többen eljöttek az ünnepségre, mint amennyien bejelentkeztek és amnnyire számítottak a szervezők, és az is örvendetes, hogy ezúttal is érkeztek más felekezetűek is, akik elkísérték református házastársukat. Az emberek szívében ott van a tudat, hogy nehéz időszakot élünk, további nehéz időszakok is következhetnek, de mégis van mit megköszönni a Mindenhatónak. A termés legjava is szemlére kerül ilyenkor, láthatjuk, hogy van mit tenni az asztalra ebben az esztendőben is. Megtelhetnek a kamrák és pincék, s ez azt is jelenti, hogy a nehéz idők ellenére Isten most is bőven adta ránk áldását – osztotta meg lapunkkal a nap lényegét Kerekes József. Örömmel tölti el, hogyha a gyülekezet részt vesz az istentiszteleteken és a közösségi alkalmakon, így együtt várhatják az áldást az „élet istentiszteletein” is.

Szabadtéri istentiszteleten adtak hálát a mindenapok adományaiért, a kenyérért és a föld terméséért Fotó: Gligor Róbert László

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Megjelentek a módszertani útmutatók

(Folytatás az 1. oldalról)

Az óvatosság ellenére a szülők alig több mint fele az iskolába járás mellett szavazott, főként az óvodás és középiskolás gyermekek szülei.

Akik a vegyes, illetve a távoktatási formát választották, azzal érveltek, hogy a diákok figyelmetlenek, és nehezen fogják megszokni a távolságtartás szabályát, továbbá attól félnek, hogy lesznek szülők, akik a koronavírus-fertőzés kezdeti tünetei ellenére is iskolába küldik a gyermeküket.

A szülők egyharmada – elsősorban azok, akik városon élnek –, a vegyes, az iskolai és távoktatás összeegyeztetése mellett foglalt állást (31 százalék). 14 százalék pedig úgy gondolja, hogy folytatni kellene a járvány idején bevezetett online tanítást. A távoktatással a középiskolások szülei értenek a legkevésbé egyet. A többség (65 százalékuk) úgy tartja, hogy nem segíti a szocializálódást, káros, ha a diákok túl hosszú ideig ülnek a számítógép képernyője előtt, egy idő után nehezen tudnak a leckére összpontosítani, nincs pontos programjuk és tanulási rutinjuk sem ezen a téren. A felmérést július 26. – augusztus 3. között végezték az ország különböző megyéinek városaiban és falvaiban élő 1.067 szülő részvételével, akiknek egy vagy több iskoláskorú gyermeke van.

A szülők 55 százalékának véleményét figyelembe véve Monica Anisiei tárcavezető szeptember elsején tartott sajtótájékoztatóján jelentette be, hogy elkészültek a tanintézményekben folyó tevékenység nevelés- és egészségügyi szempontból való megszervezését és lebonyolítását szolgáló módszertani útmutatók az óvodai, elemi, általános iskolai, középiskolai, szakiskolai és sajátos igényű gyermekek oktatására vonatkozóan. Ezeket a tartalmakat az educatiacontinua.edu.ro honlapon lehet megtekinteni.

A tanügyminiszter azt is bejelentette, hogy az útmutatókban már nem szerepel, hogy szeptember 14-én a diákok azzal a nyilatkozattal kell iskolába menjenek, amelyben a szülők kijelentik, hogy a tanévkezdés előtti utolsó két hét során gyermekükön nem észlelték a koronavírus-fertőzés tüneteit, nem állapították meg a fertőzést, és az elmúlt 14 napban nem érintkeztek koronavírus-fertőzött személyekkel. Mint ismeretes, a nyilatkozat kötelezővé tétele nagy felháborodást okozott a szülők körében.

Határozottan ellenezzük Marius Paşcan nacionalista törvényjavaslatát

„Határozottan ellenezzük a kommunista rendszer elnyomásra használt eszközeit. A diktatúra büntetőjogi rendszerébe veti vissza Romániát az a törvényjavaslat, amelyet ma megszavazott a szenátus többsége” – hívta fel a figyelmet *Cseke Attila*, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője.

A PMP képviselője, Marius Paşcan azt javasolja, 6 hónaptól 3 évig terjedő börtönbüntetést szabjanak ki mindenkire, aki a román zászlót meggyalázza, más szöveggel vagy dallal énekli a himnuszt, vagy rosszhiszeműen nyilvánul meg az ország két szimbólumával szemben.

Cseke Attila elmondta: „a javaslat szövege nagyon aggályos, hiszen az abban megfogalmazott általános rendelkezések alapján könnyen lehet bárkiből bűnöst faragni. Ez a közismerten magyarellenes Marius Paşcan magyarellenes törvénykezdeményezése, amit a Traian Băsescu által vezetett párt legtöbb képviselője aláírt. Az elmúlt években láthattuk, hogy a magyar szimbólumhasználatért üldözik a magyar közösség vezetőit. Ha ezt a törvényjavaslatot valaki rosszhiszeműen akarja alkalmazni, könnyen megteheti.”

Az RMDSZ-es szenátor emlékeztetett: „a büntető törvénykönyv 2009-es módosításának egyik legfontosabb pontja volt, hogy a kommunista rendszerre jellemző, a szimbólumhasználatért kiszabott börtönbüntetést töröltük. A ma vitatott tervezet visszalépés ebben a tekintetben.”

A tervezetről a képviselőháznak is döntenie kell, csak ez után és az államelnöki kihirdetést követően léphetne érvénybe. Az RMDSZ tovább harcol azért, hogy a parlament a káros javaslatot elutasítsa. *(RMDSZ-tájékoztató)*

Sallai Imre lemondott az RMDSZ nagysármási szervezetének elnöki tisztségéről

Sallai Imre szerdán lemondott az RMDSZ nagysármási szervezetének elnöki tisztségéről. Az RMDSZ nem támogat és nem jelöltet olyan személyt, aki 1989 előtt együttműködött a titkosszolgálatokkal.

A Maros megyei RMDSZ-nek eddig nem volt tudomása arról, hogy Sallai Imre együttműködő volt, és ügyében évekkel ezelőtt már végleges bírósági ítélet is született. Tekintettel arra, hogy Maros megyében 1232 helyi tanácsosjelölt indul az RMDSZ színeiben, nem volt módunk minden egyes nyilatkozatot ellenőrizni. Ettől eltekintve, ez a mi mulasztásunk, vállaljuk ennek a felelősségét.

A leadott jelöltlistákat már nem lehet módosítani, mert véglegesek, a bíróság jóváhagyta azokat. Sallai Imre lemondásában azt is jelezte, hogy amennyiben mandátumot szerez a választások után, lemond a tanácsosi mandátumáról.

A Maros megyei RMDSZ sajtóirodája

Augusztus – poszttraumás állapotban

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Hosszabb-rövidebb történelme során az emberiség sok mindent veszített el. Például hamvasságát, ősemberi mivoltát. Az már szakemberi nézőpont, hogy azt tudatosan avagy ösztönösen hagyta el, esetleg akaratlagosan hajította mögé. De elvesztett háborút, eszméletet, reménységet, almásderest és rábízott fontos titkokat, pl. a dél-amerikai magaskultúrákat, hogy az infrastruktúrákról ne is beszéljek, amiket a római kor után csak a 19. században fedezett fel újra. Végre megkerült – kiáltottak fel megkönnyebbülten a fürdő- és wellnesstulajdonosok, akik közel kétezer évet vártak arra, hogy az emberek újra rendszeresen tisztálkodjanak, mondén fürdőhelyeken verjék el pénzüket, miközben megtalálják az egészséges élet kulcscsomóját.

Na de én nem ilyen frivol dolgokról kívántam fecsegni ezen a kissé hűvös reggelen. Én ugyanis az emberiségnek ama hányadához tartozom, amely rendszerint elveszít valami fontosat. Ámbátor nem vallja be soha, hogy ez kizárólag önhibájából történik. Rendszerint felmentem magamat valami csekélymód megnyugtató, de látszólag logikus érveléssel.

Különösen tartanom kell augusztustól. Miként annak idején Caesart is figyelmeztették, hogy őrizkedjen a márciustól, főleg az Idustól. Mégis i. sz. 44-ben, mit sem sejtve, derűsen kelt fel, s aztán nem ott volt a nevelt gyermeke tőrrel a kezében, az a pernahajder Teisfiambrutus?

Én augusztusban eddig háromszor veszítettem el a mobiltelefonomat. Három különböző augusztusban, három egymástól független évben és alkalommal. Két dolog kötötte össze a sajnálatos és traumatikus eseményeket: személyem és a bérautó, ismertebb nevén a taxi. Volt egy negyedik alkalom is, de az nem augusztusban, hanem – ha emlékezetem nem csal – áprilisban vagy májusban, de ekkor is szerepelt benne a bérautó. Egyszer vagy kétszer hitelkártyámat is elveszítettem, ekkor a feleségem segített ki, letelefonálta az összes érdekelt – tulajdonképpen számomra érdekelt – hivatalt, új kártyát váltottam ki, miközben a véletlen folytán előkerült, visszajuttattatott hozzám az elveszett vagy annak hitt hitelem.

Szóval valamiért augusztusban moccanok ki bűn- és munkabarlangomból, ülök hívott taxiba, és megyek ki a forgatagos világba. (Az idén nem volt Forgatag, de oda se neki, így is el tudtam hagyni fontos távközlési és társadalmi kommunikációs lószerszámomat.) Az első telefonveszteséget ténylegesen a veszteséglistára kell tennem, soha nem került meg. Otthon fedeztem fel hiányát (ekkor eltűnt a magammal hurcolt szendvicsből – két szelet kenyér között egy kofapecsenye – maga a kofák ízletes, vacsorára tartogatott pecsenyéje is). Egyszer-kétszer a család egy másik tagjának birtokában levő telefonról még rácsengettem volt magamra, de aztán a becstelen megtaláló kiemelte belőle a SIM-kártyát, és én már csak latinul ragozhattam tovább a jövő időt ***sim, sis, sit****. Hát nem lett meg. Feleségem csak annyit kérdett szkeptikusan: miért nem lep meg?*

Másik három alkalommal a szerencsés megtaláló, egy járókelő a környékről, aztán maguk a taxisofőrök – hálapénzt sem várva el – hozták vissza, miután sikerült kinyomozni – ők engem, én őket – változatos magándetektíviuszi módszerekkel. Ennek okán rendszeresen, ha alkalmam nyílik, emlékezetessé teszem magamat városmutogató ciceroneként, elmagyarázom, mi mellett halad el őhalandósága naponta, orvosi vagy üdülési tanácsokat osztok, szidunk valami közös és láthatatlan, nem jelen levő ellenséget; megnézem a kifüggesztett névkártyán, miként hívják a gépkocsi pilótáját, csak azt nem, milyen társaság kocsiját vettem igénybe. A cég csupán akkor válik fontossá, amikor a diszpécserközponton keresztül igyekszem nyomára bukkanni elveszett telefonomnak.

Most szombaton – bár a vallási előírások szerint nem javallt – kivitettem magamat a temetőbe. Kis római válltáskám lecsúszott vállamról, és a kocsiban feledém. Sok-sok segítőkész ember – temetőőr, irányítóközpontok, a temetőőr menye, szomszédbácsi produkciós iroda, munkatárs-haver-dokumentarista – segítségével kaptam vissza. (Nekik ui. volt telefonjuk.) A helyzetet bonyolította, hogy családom éppen nem volt a cityben. Szerencsére nálam maradt a lakáskulcs és a ***buxa****.*

A legjobb mégiscsak az volt, hogy a szülővárosomban történt meg, ahol még ismerek néhány embert, és én is ismertté válok nem írásaim, hanem elveszített telefonjaim és visszakapott értéktárgyaim révén. Köszönet mindenkinek.

Ország – világ

Parlamenti jelöltállítás az RMDSZ-nél

Az SZKT augusztus 27-én döntött az RMDSZ parlamenti jelöltállításának szabályzatáról. Eszerint a jelölési dossziékat szeptember 18-ig lehet iktatni a szövetség megyei és területi szervezeteinek titkárságán. Képviselő- vagy szenátorjelöltnek jelentkezhet az, aki tagja az RMDSZ-nek, felsőfokú végzettséggel rendelkezik, az elmúlt négy évben nem indult a parlamenti, európai parlamenti, illetve a helyhatósági választásokon más párt, illetve szervezet színeiben. Egy személy csak egy tisztségre pályázhat. A jelöltállítási szabályzat leszögezi: az RMDSZ nem fogadja el annak a személynek a jelentkezését, aki együttműködött a hírszerző szolgálatokkal, vagy akit a 2020-as helyhatósági választásokon polgármesteri vagy megyei tanácselnöki tisztségbe választottak. *(RMDSZ-tájékoztató)*

Lemondott a rendőrfőkapitány

Lemondott a főkapitányi tisztségéről – jelentette be kedden Liviu Vasilescu. Úgy értékelte: harmincéves karrierje alatt derekasan helytállt, ám most úgy érzi, hogy bár mindenkor vállalja döntéseinek felelősségét, a sorozatos sajtótámadások nyomán jobb, ha lemond. Az utóbbi időben számos bírálat jelent meg a sajtóban, miután Vasilescu a Duduianu-klán tagjaival találkozott. *(Agerpres)*

Iskolaőröket alkalmaznak

Iskolabiztonsági rendőrséget hoznak létre az országos rendőr-főkapitányság keretén belül – közölte Bogdan Despescu belügyi államtitkár. Hozzátette: a Marcel Vela belügyminiszter javaslatára létrehozandó intézmény célja a diákok és tanárok biztonságának növelése, az ifjúkori bűnözés visszaszorítása az iskolákban és környékükön. Az új rendőrségi struktúra iskolakezdéskor kezdi el tevékenységét, együttműködve az oktatási intézményekkel és helyi hatóságokkal. Az új struktúra működtetése érdekében 266 új rendőri helyet hirdetnek meg. *(Agerpres)*

A pótérettségizők egyharmada vizsgázott sikeresen

Az idei őszi érettségin részt vett 34.462 fiatal 31,5%-ának sikerült a vizsgája, ami enyhe növekedést jelent a tavalyi pótérettségin jegyzett 30,8 százalékhoz mérten – közölte az oktatási minisztérium, miután közzétették a pótérettségi óvások előtti eredményeit. 169 vizsgázót kizártak csalás vagy csalási kísérlet miatt. A szaktárca kiemeli, hogy egy Bihar megyei végzős színtízesre vizsgázott, amire nem volt példa pótérettségin az elmúlt 18 évben. Az óvásokat szerdán 20 óráig lehetett benyújtani, elektronikus úton is. Az óvások elbírálása utáni végleges eredményeket szombaton teszik közzé. *(Agerpres)*

1298 új koronavírusos megbetegedés

A legutóbbi tájékoztatás óta 1298 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában – közölte szerdán a stratégiai operatív törzs (GCS). Az új esetekkel 89.891-re nőtt a fertőzöttek száma. 38.701 pácienst gyógyultnak nyilvánítottak, 11.392-en pedig tünetmentesek voltak, így ők tíz nap után elhagyhatták a kórházat. Ez idáig 1.852.088 koronavírusteszt eredményét dolgozták fel Romániában. Ezek közül 26.543-at az elmúlt 24 órában végeztek el. Az elmúlt 24 órában 40, koronavírussal diagnosztizált személy haláláról érkezett jelentés – közölte a GCS. *(Agerpres)*

Menet közben javítanak

(Folytatás az 1. oldalról)

félmillió táblagépet lehet venni. Igaz, májusban még azt ígérte, lebonyolítják a licitet, és minden iskolásnak lesz készüléke. Ma még mindig ott tartunk, hogy a digitális analfabetizmus széles tömegeket érint mind diákok, mind oktatók, szülők esetében, eszközök még sehol, de kormányvonalon megy az egymásra mutogatás. Ami pedig az arcmaszkokat illeti, a hátrányos helyzetű családoknak, gyerekeknek máig sem osztották szét a beígért 115 millió maszkot. Ehelyett textil arcvédők használatát ajánlják a diákoknak, ami naponta mosható, vasalható.

Szeptember 14-ig, mire megkezdődik az iskola, készen kellene lenni az osztálytermek járvány indokolta átrendezésével, tanulói létszámtól függően térelválasztók felszerelésével, fertőtlenítőszerek beszerzésével, adott esetben webkamerákat szereltetni, hogy a szemtől szemben tartott tanórákat élőben közvetíthessék a távoktatásban levő tanulóknak (egy tanár ugyanis nehezen tart egyidejűleg osztályban és online órát, logikus, nem?).

Nagy a lemaradás, és csodaszámba megy, ha tíz nap alatt az óvodák, iskolák járványügyi szempontból készen fognak állni a diákok fogadására. A héten megjelent oktatási útmutató szerint még csak most kell feltérképezni a kihasználható helyiségeket, felkészülni a tanulólétszám függvényében. Mert ugye nem mindegy, hogy 15 vagy 25 diák kerül egy osztályterembe.

Illetékesek briliáns véleménye: kezdjük el a tanévet, és menet közben meglátjuk, mi történik…

Aláírták a metropoliszövezet együttműködési chartáját

Lendületet adnak a térségnek

Mezőpanit község határában tegnap aláírták a marosvásárhelyi metropoliszövezet fejlesztési chartáját, amelyben infrastruktúra-fejlesztéssel és közlekedéssel kapcsolatos beruházásokra vállalkoznak az önkormányzatok. A chartát a kezdeményező, Péter Ferenc, a Maros megyei RMDSZ és a Maros Megyei Tanács elnöke, Soós Zoltán, Marosvásárhely független polgármesterjelöltje és a Marosvásárhelyi Metropoliszövezet Egyesület 11 magyar önkormányzati vezetője írta alá.

Mezey Sarolta

Esély létfontosságú fejlesztésekre

Házigazdaként *Bodó Előd Barna*, Mezőpanit polgármestere ismertette a Marosvásárhelyi Metropoliszövezet Egyesület együttműködési chartáját, amelyben az övezet polgármesterei kijelölték az előttük álló legfontosabb feladatokat, s ezek teljesítésére kötelezik el magukat. Ugyanis az idei választások után eddig nem tapasztalt esély kínálkozik arra, hogy lendületbe hozzák az egyesületet. Céljuk gazdaságilag kivitelezhető, hosszú távon fenntartható és rendeltetésük szerint sikeres fejlesztéseket megvalósítani. Ezek figyelembevételével a charta négy nagy beruházást tartalmaz: első a Marosvásárhelytől északnyugatra eső mezőségi körgyűrű megépítése, ami lehetővé teszi Marosvásárhely kikerülését Nyárádtő és Nagyernye között. Az út megépítésével kiküszöbölődik a tranzitforgalom Marosvásárhelyen, és megkönnyítik a forgalmat a Maros északi oldalán fekvő települések lakossága számára.

A második célkitűzés: a tömegszállítás kiterjesztése az egész metropoliszövezet területére. Bevezetik a metropoliszbérletet, ami az övezeten belül közlekedő járatok mindenikére érvényes, ezáltal lehetővé teszik, hogy a térség lakói olcsón, gyorsan és kényelmesen jussanak el például a repülőtérről a megyeközpontba vagy egyik településről a másikra.

A harmadik fejlesztés: egy multimodális csomópont kiépítése. 2028-ig a repülőtér, az autópályák és a vasút kereszteződésében létrehozzák a térség első olyan gazdasági csomópontját, amely összeköti a légi, a közúti és a vasúti teherszállítást, s ezzel Marosvásárhely a térség kereskedelmi és közlekedési csomópontja lesz.

A negyedik vállalás: a kerékpárút-hálózat kiépítése a városi körgyűrű és az ebbe csatlakozó szakaszok, valamint az egykori kisvasút nyomvonala mentén, összesen 100 kilométeren.

Az együttműködési chartát Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke, a Metropoliszövezet Egyesület társelnöke, Soós Zoltán, Marosvásárhely független polgármesterjelöltje, Osváth Csaba, Ákosfalva, Jánosi Ferenc, Nagyernye, Szabó József Levente, Mezőcsávás, Bodó Előd Barna, Mezőpanit, Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy, Kovács Edit, Maroskeresztúr, Takács Szabolcs István, Koronka, Simon István, Kerelőszentpál, Bányai István, Jedd község polgármestere, Gál Sándor, Marosszentkirály, és Bodó Károly Gyula, Nyárádkarácson alpolgármestere írták alá.

Eddig nem történtek fontos beruházások

– A Marosvásárhelyi Metropoliszövezet Egyesület 15 éve létezik, de ez idő alatt az egyesületnek egyetlen fontos beruházást sem sikerült megvalósítania. Ennek Marosvásárhely jelenlegi polgármestere, Dorin Florea volt az oka, aki szabotált minden kezdeményezést, de új, megvalósítható projektötletekkel sem állt elő. Ma azért gyűltünk itt össze, hogy ezen változtassunk, és egy mindeddig példátlan, megye és város közötti együttműködéssel mutassuk meg, hogy igenis, lehet együtt dolgozni, és lehet közösen sikereket elérni – fogalmazott *Péter Ferenc*.

A Maros Megyei Tanács elnöke hangsúlyozta, hogy a megyének megvan a földrajzi adottsága ahhoz, hogy Erdélyben meghatározó gazdasági szerepet töltsön be, Marosvásárhely pedig szinte megkerülhetetlen, hiszen az egyetlen város Erdélyben, ahol két autópálya fog kereszteződni, nemzetközi reptérrel és a vasúttal rendelkezik. Ez pedig egy olyan lehetőség, amit nagy hiba lenne nem kihasználni – mondta a tanácselnök, majd kiemelte, hogy tanácselnökként a következő években az önkormányzati vezetőkkel közösen azon fog dolgozni, hogy Marosvásárhely újra a régió közlekedési és kereskedelmi központja legyen.

Marosvásárhely nem lesz többé „kerékkötő”

A következő években Marosvásárhely már nem gátolni fogja a térség fejlődését, hanem a fejlesztések egyik kezdeményezője lesz – jelentette ki a charta aláírása előtt *Soós Zoltán* független polgármesterjelölt.

– Működtetni fogjuk a metropoliszövezetet! Ennek eddig sem a jelen lévő polgármesterek vagy a megyei tanács volt az akadályozója. Marosvásárhely azonban változás előtt áll. Nemcsak a polgármester névtábláját fogjuk lecserélni, hanem azt a szemléletet is, ami az elmúlt húsz évben uralkodott – hangsúlyozta Soós Zoltán, majd hozzátette, hogy a 14 települést magába foglaló társulás már a 2021–2027-es pályázati ciklusban olyan forrásokat képes megszerezni, amelyeknek köszönhetően a városban és térségében jelentős infrastruktúra-fejlesztés kezdődhet.

A független polgármesterjelölt szerint a chartába foglalt tervek közül a Marosvásárhely északnyugati oldalára tervezett körgyűrű megépítése az egyik legfontosabb közös cél, és ez érinti a lehető legközvetlenebbül a marosvásárhelyi embereket is.

– A választások után azonnal elkezdjük a saját városi körgyűrű megépítését. Nem várunk tovább a kormány által a Maros déli oldalára tervezett terelőút elkészítésére. Ezért a Nyárádtő–Marosszentkirály–Marosszentanna–Nagyernye térségben elkezdjük a saját, kb. 25 km hosszú városi körgyűrű megépítését, ami Nagyernyénél csatlakozhat a kormány által építendő délkeleti terelőúthoz. A Maros Megyei Tanáccsal, valamint a metropoliszövezettel még októberben elindítjuk az ehhez szükséges procedúrát – fogalmazott Soós Zoltán.

A terelőút az utóbbi 30 év legnagyobb beruházása

A mezőségi terelőút projektjét *Bors István*, a Multinvest kutatási és fejlesztési igazgatója mutatta be.

– Az utóbbi 30 év legnagyobb Maros megyei projektjéről van szó, ami nem egyszerű kerülő út, hanem egy négysávos, biciklisávval ellátott, 25-30 km-es gyorsforgalmi út lesz. Olyan fejlesztési lehetőségek nyílnak meg, amelyek a következő évtizedekben a metropoliszövezet fejlődési lehetőségeit biztosítják. A terelőút öt község területén halad át, ahol az eddigi közúti infrastruktúra hiánya miatt megrekedt a gazdasági fejlődés. Olyan cég képviselőjeként, amely beruházásokkal foglalkozik, állítom, hogy logisztikai és hightech beruházásokra vannak érdeklődők, de infrastruktúra hiányában elálltak a beruházásoktól. Ezért is kell ez az út. A beruházás értéke 140-150 millió euró a bekötőutakkal, a két Maros-híddal és két vasúti híddal együtt – fogalmazott az igazgató.

Pár hónap alatt százezer esetben segítettek a máltaiak

Élelmiszercsomag kétszázötven rászorulónak

Kétszázötven hátrányos helyzetű marosvásárhelyinek, valamint a megye különböző településein élő idős személyeknek, fogyatékkal élőknek, sokgyerekes családoknak juttatott el kedden tartós élelmiszereket tartalmazó csomagokat a Máltai Szeretetszolgálat – a projektről, valamint az elmúlt hat hónap tapasztalatairól sajtótájékoztatón számoltak be a segélyszervezet illetékesei.

Menyhárt Borbála

Fotó: Menyhárt Borbála

A járvány kitörése óta eltelt hat hónap rendkívül nehéz időszak volt sok, amúgy is hátrányos helyzetű ember, család számára, hiszen sokaknak csökkent a bevétele, ugyanakkor az egyes szociális szolgáltatások is kevésbé voltak elérhetőek. Emiatt a Romániai Máltai Szeretetszolgálat a járvány kitörése óta fokozottan igyekezett felkarolni a rászorulókat, az önkénteseik, munkatársaik folyamatosan segítik azokat, akinek erre szükségük van. *Tischler Ferenc*, a szeretetszolgálat országos főtitkára a sajtótájékoztatón elmondta: amikor év végén összegzik a tevékenységüket, az derül ki, hogy évente huszonöt-harminczezer nehéz helyzetben lévő személyt, családot karol fel a Romániai Máltai Szeretetszolgálat, idén azonban a járvány okozta helyzetben a március és július közötti időszakban százezer esetben nyújtottak segítséget a rászorulóknak. Ha kellett, meleg ebédet vittek, tartós élelmiszereket tartalmazó csomagokat osztottak szét elsősorban időseknek, hátrányos helyzetű családoknak. Előfordult, hogy kisebb településeken a lelkészek, de számos példa volt arra is, hogy szomszédok jelezték, hogy a környezetükben valakik nélkülöznek, segítségre van szükségük.

Tischler Ferenc szerint miközben normál helyzetben általában ők keresnek támogatókat, a járvány okozta nehéz helyzetben jó érzés volt megtapasztalni azt, hogy vállalkozók, magánszemélyek keresték meg a segélyszervezetet azért, hogy felajánlják a segítségüket. Voltak köztük olyanok is, akik ideiglenesen munka nélkül maradtak, mivel felfüggesztette a tevékenységét a cég, ahol dolgoztak, ezért felajánlották, hogy veszik a maszkot, a kesztyűt, és oda mennek segíteni, ahol szükség van rájuk. A szeretetszolgálat országos főtitkára hozzátette: Romániában 18 munkaponton vannak jelen, és a tevékenységük 95 százaléka az önkéntességen alapul. A főtitkár elismerően szólt a kollégáiról, az önkéntesekről, akik a veszély ellenére mindvégig a „harcmezőn” maradtak, és lelkiismeretesen tették a dolgukat azért, hogy az eddig még nem tapasztalt nehéz helyzetben minél több rászorulót felkaroljanak. Mint mondta, egy olyan időszak volt, amire nem voltak felkészülve, de amiből nagyon sokat tanultak, erősebbek lettek.

Szeptember elsején Marosvásárhelyen a máltai segítők egy újabb projektet indítottak útnak, amely révén valamelyest enyhíteni próbálják azokat a nehézségeket, amelyekkel a rászorulók a jelenlegi válságos helyzetben szembesülnek.

Simu Anca, a marosvásárhelyi kirendeltség ideiglenes vezetője elmondta: ötszáz, tartós élelmiszereket tartalmazó csomagot juttatnak el kétszázötven rászorulóhoz, elsősorban kisnyugdíjasokhoz, de fogyatékkal élő személyeken, valamint néhány sokgyerekes szegény családon is próbálnak ezúton segíteni. Hozzátette, vannak, akiket régóta felkarolnak, emellett a járvány okozta válságos időkben együttműködnek többek között az egyházakkal, vidéki települések lelkészei jelzik, ha tudnak olyan családokról, egyedül élő idősekről, akik nélkülöznek. Az élelmiszercsomagok, amelyeket kedden kezdtek el kiosztani, többek között marosvásárhelyi, illetve a megye más településein élő rászorulóknak szereznek örömet. Simu Anca rámutatott, sajnos várólista is van, sokkal többen szorulnak segítségre, mint akiknek most tudnak segíteni, ezért próbálnak forrásokat szerezni annak érdekében, hogy minél több kérésnek eleget tudjanak tenni.

A sajtótájékoztatón *Puskás Bálint*, a Romániai Máltai Szeretetszolgálat tiszteletbeli elnöke az elmúlt harminc év alatt az ország egyik legerősebb humanitárius szervezetévé vált szeretetszolgálatnak a múltjára tekintett vissza. Hangsúlyozta, a máltaiak küldetése az évek során nem változott, ma a hit megvédését és a rászorulók megsegítését tekintik a legfontosabb célkitűzésüknek, és ott próbálnak segíteni, ahol szükség van rájuk.

HARMÓNIA
Egészség — életmód — otthon
Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Miért halnak meg a krónikus betegek a koronavírustól? (1.)

A sokféle magyarázatból lassan kibontakozik a válasz. Az életmód és a krónikus betegségek okozta magas interleukin-6-szint felelős a nagyfokú elhalálozásért.

Szendi Gábor

A Covid–19 halálozási statisztikái szembetűnően eltérő kockázatot mutatnak a gyermekek és fiatal korú felnőttek, illetve az idős emberek közt, különösen, ha utóbbiak szív- és érrendszeri bántalmakban, cukorbetegségben, metabolikus szindrómában szenvednek, vagy kórosan elhízottak. A laikusokat is – saját vagy hozzátartozóik esélyeit latolgatva – és az orvosokat is – a lehetséges kezelésen törve a fejüket – egyaránt foglalkoztatja a jelenség. Olyan általános válaszok persze már születtek, hogy idős korban, krónikus betegségekben leromlik az immunrendszer, és hogy az ún. citokin vihar, azaz a gyulladáskeltő faktorok aránytalan mértékű felszabadulása a szabályozatlan immunrendszer túlreagálása.

(A következőkben a szerző utal azokra az írásaira, amelyekben a túltápláltság egészségi következményeiről értekezett, arról, hogy a hasi elhízás magas gyulladásszintet, inzulinrezisztenciát, szív- és érrendszeri betegségeket, rákot és depressziót okozhat. Továbbá arról is, hogy a koronavírussal és minden jövőbeni hasonló járvánnyal szemben az igazi védekezést nem a csodaszerek – oltás, gyógyszer stb. – jelentik, hanem a normál testsúly és az alacsony gyulladásszint.)

Csakhogy az emberek az ilyen ajánlásokat azért sem szokták komolyan venni, mert valami általános és kívánatos jó érdekében alapvető, konkrét változásokat kellene véghezvinniük életükben.

Az átlagember gyulladásfaktorral akkor találkozik, ha böngészi a laborleletét. A PCR (C-reaktív protein) egy általános gyulladásfaktor, általában 5 mg/l-ben szokták megadni a normál felső értéket, ami, ha valakinek annyi, már régen rossz. Termelődését az interleukin-6 (IL-6) serkenti, egy olyan gyulladásfaktor, ami a krónikus betegségekben általában magas. A PCR és az IL-6, mint két gonosz összeesküvő, egymást támogatják: a CRP elősegíti az IL-6 aknamunkáját (Jones és mtsi, 1999). Természetesen a természet nem az emberiség tönkretételére „találta ki" őket, de az evolúció az emberi szervezetet nem készítette fel a bőség korszakára, így a rendellenesen magas IL-6 és PCR az ember ellen fordul.

Egy ez évi március 30-i elemzés hat vizsgálat metaanalízis alapján megállapította, hogy a Covid–19-betegek komplikált eseteiben 3-szor magasabb az IL-6-szint, mint a nem komplikált esetekben (Coomes, EA; Haghbayan, 2020). A vizsgálatok szerint az IL-6 magas szintje az egyik oka a légzési elégtelenségnek, a sokknak és több szervre kiterjedő működési zavarnak. Amely betegeknek javult az állapota, azoknak az IL-6 szintje is lecsökkent, akiknek viszont romlott az állapota, azoknak tovább nőtt az IL-6 szintje. Az elemzésbe bevont egyik vizsgálatban azok haltak meg, akiknek a túlélőkhöz képest kétszeres volt az IL-6 szintje.

Egy másik klinikai vizsgálatban folyamatosan mérték a betegek IL-6 szintjét, és akinek a 80 pg/ml-t meghaladta, az 22-szer valószínűbben igényelt lélegeztetőgépet. Az IL-6-szint 92%-os pontossággal megmutatta, kinek van szüksége mesterséges lélegeztetésre (Herold és mtsi, 2020). Az eredmény tájékozott orvosi körökben valószínűleg nem okoz nagy meglepetést, hiszen már korábban is kimutatták, hogy a nem kórházi eredetű tüdőgyulladások esetében a magas IL-6-szint előre jelzi a beteg halálát (Bacci és mtsi, 2015).

Ugyanakkor 22-es csapdájának tűnik a lélegeztetőgép alkalmazása, ugyanis az eddigiek alapján ezt azoknál alkalmazzák, akiknek magas az IL-6 szintje (akár mérik, akár nem), viszont a lélegeztetés okozta tüdőgyulladást (jelen esetben az állapot súlyosbodását) éppen a magas IL-6-szint jelzi előre (Ramírez és mtsi, 2009). A Covid–19-betegeknél a leírások szerint nem a légzéssel van baj, hanem az oxigénfelvétellel, a betegek leginkább olyannak tűnnek, mintha magaslati légszomjban szenvednének.

A magaslati légszomj azonban önmagában fokozza az IL-6-szintet, ami valódi magaslati helyen a vörösvértestek képződését hivatott serkenteni (Klausen és mtsi, 1997). A lélegeztetés okozta tüdőkárosodás hátterében ugyancsak az IL-6 magas szintje áll (Gurkan és mtsi, 2011). Ráadásul a sérült tüdőnél alkalmazott intenzív lélegeztetés, amit végül is a Covid–19-betegek vérben mért alacsony oxigénszintje indokol, tovább emeli az IL-6 szintjét. Többek közt ez lehet az egyik oka annak, hogy Covid–19-betegek esetén a lélegeztetőgép nagyobb arányú halálozást okoz, mint más betegségekben.

Azaz az eleve magas IL-6-szintű betegek vannak kitéve annak, hogy lélegeztetőgépre kapcsolják őket, de a légszomj és a lélegeztetés csak tovább fokozza az IL-6 szintjüket, ami viszont előre jelzi a halálos kimenetelt.

„Öregedni…? Élvezet!"

Dr. Bérczes Judit

Bevezetés

Mindig érdekelt az öregedés témája. Aktív dolgozóként is foglalkoztam vele, amint ez majd kiderül a későbbiekben. Nem beszélve arról az egyszerű tényről, hogy személyesen is érintett vagyok benne. Ám ez a téma önmagában komoly, mondhatnám komor, ezért úgy gondoltam, hogy egy könnyedebb, derűsebb, talán ironikus címet kellene találni hozzá. Ekkor jutott eszembe Marcella Markham **angol színésznő könyve:** Öregedni... élvezet! **Ez a cím megtetszett, kölcsönvettem.**

Mielőtt bárki is azt gondolná, hogy rám vonatkozik az öregedés élvezete, elárulom, hogy ez a könyv egy karikatúragyűjtemény, és a rajzok alatt ilyen mondatok olvashatók: öregszel, ha úgy érzed, hogy rajtad nem látszik a kor, csak a barátaidon; ha a rádióból tudod meg, hogy ma van a névnapod; ha nem tudsz dönteni: a dekoltázsod legyen-e mély, hogy lássák, vagy a pulóvered magas nyakú, hogy ne lássák…; ha rájössz, hogy a mamának igaza volt…

Komolyra fordítva a szót, nézzük meg, miről is lesz szó ebben az eszmefuttatásban. Öt kérdés köré csoportosítottam mondanivalóimat. Ezek a következők:

I. Mennyi idős az idős ember?
II. Hol a határ, az emberi élet végső határa?
III. Miért öregedünk és hogyan?
IV. Alku az elfogadhatatlannal
V. Belenyugvás. béke.
Vegyük sorba!

I. Mennyi idős az idős ember ?

A WHO, vagyis az Egészségügyi Világszervezet meghatározta és beosztotta az életkorokat, az életévek számától függően a következőképpen: 20 és 45 év között fiatalok, 45 és 60 között középkorúak, 60 és 75 között öregedők, 75 és 90 között öregek, és 90 fölött aggastyánok vagyunk. Ez tehát a hivatalos álláspont. Csakhogy a gyakorlat nem mindig esik egybe ezzel az elmélettel. Mindnyájan ismerünk koravén

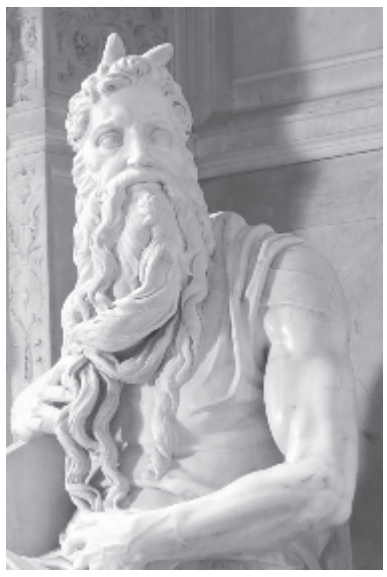

Michelangelo: Mózes

fiatalokat és fiatalos időseket. Mindenkinek joga van annyi idősnek lenni, amennyinek érzi magát. És ez így van jól.

Horváth Imre (1906-1993) nagyszerű aforizmái közül az egyik éppen ezt fejezi ki:

„Ha igaz is, hogy öregszel – tagadd,
S úgy hazudjál, hogy legyen igazad!"

II. Hol a határ, az emberi élet végső határa?

Ha megnézzük korunk orákulumát,[1] a mindentudó internetet az átlagéletkorokkal kapcsolatban, azt látjuk, hogy jelenleg Magyarországon és Romániában azonosak ezek a számok. Vagyis a nők születéskor várható élettartama 78, a férfiaké 71 év. Vannak azonban olyan országok is, ahol ennél jóval alacsonyabb, és olyanok is természetesen, ahol a mienknél jóval magasabb a lakosság átlagéletkora. Legmagasabb Japánban, 87 a nőké és 80 év a férfiaké.

Ha felütjük a Bibliát, érdekes számokat találunk a Teremtés könyve 5,1-32. fejezetében. Ádám nemzetségtáblájáról van szó, a leszármazottakról. Tíz név és tíz életkor szerepel a felsorolásban. Íme:

Ádám: 930, Járed: 962
Szet: 917, Hénok: 365
Enós: 905, Matuzsálem: 969
Káinán: 910, Lámek: 777
Maláleél: 895, Noé: 950.

A Biblia szövege szerint tehát több száz évet, ilyen elképesztően sokat éltek az ősatyák. Nekünk, mai embereknek ez szinte hihetetlen. Ám az is lehet, hogy akkor másképp számolták az éveket. Vagy mégis ennyi adatott volna nekik? Talán… Ki tudja azt ma megmondani, hogy a távoli idők ködébe vesző messzeségben mennyit éltek valójában az emberek? Az azonban bizonyos, hogy hosszú életűek voltak. Jóval tovább éltek, mint mi. Mire alapozhatjuk ezt a kijelentést? Nincs más adatunk, mint az, amit a Bibliában olvashatunk, de gondolkodjunk egy kicsit.

Ha végignézzük a nevek melletti számsort, azt látjuk, hogy a tízből nyolc ősatya életévei 900 körül vannak, kettő azonban jóval kevesebb, 365, illetve 777, vagyis van variáció. Az egyik ezek közül Hénok. Éveinek száma csak 365, ami nagyjából egyharmada a többiekének. De miért pont 365? Ez egy mai év napjai számának felel meg. Vajon utalni akar valamire ez a szám? S ha igen, mire? Ha tudnánk a választ erre a kérdésre, talán megvolna a magyarázat a többi életévre is. De nem tudjuk.

A másik szám, ami kilóg a sorból, Lamek éveinek száma, 777. Ez a szám kb. kétharmada a többi nyolcénak, és három hetesből áll. A hetes különleges szám. Az ősi keleti népeknél szent szám volt, írja *Gyökössy Endre* (1913-1997) teológus-pszichológus *Őstörténet* című munkájában. Napjainkban is nagyon sokféle kontextusban[2] találkozhatunk a hetes számmal: a hét napjainak száma, a skála hét hangja, a szivárvány hét színe, a Göncöl-szekér hét csillaga, a hét szűk és hét bő esztendő, hétévente újulnak meg a sejtjeink, a hét fő bűn, a hét szentség, a Miatyánk hét kérése, az ősmagyarok hét vezére, a mesebeli hétfejű sárkány, hetedhét országon is túl stb. Ma már senki nem tudja megmondani, hogy pontosan mit jelentett akkor a három hetes, vagyis Lamek életkora? Érdekes, elgondolkoztató kérdés, hogy vajon jelképek, próféciák, üzenetek voltak a többi számok is? De jó lenne érteni őket!

Matuzsálemről nem is beszéltünk, aki a legtöbbet, 969 évet élt a felsoroltak közül. Nevét ma is használjuk a „matuzsálemi kort ért meg" kifejezésben.

Az emberi élet végső határa szempontjából azonban nem is ezek a számok a legfontosabbak, hanem a következő bibliai idézet: (Teremtés könyve 6,3):

„Isten ekkor így szólt: „Ne maradjon lelkem örökké az emberben, mivel test, 120 esztendő maradjon meg napjaiból". Ha elolvassuk az idevonatkozó teljes bibliai szöveget, akkor kiderül, hogy Isten haragjában, mintegy büntetésképpen rövidíti meg az emberek életét. Következésképpen azelőtt ennél jóval hosszabb kellett legyen, amint ezt a tíz ősatya életévei mutatják is.

Mózessel kapcsolatban érdekes dolgot olvashatunk a Bibliában (Második törvénykönyv, Mózes halála 34.7 fejezet):

„Százhúsz esztendős volt Mózes, amikor meghalt, szeme nem volt homályos és fogai nem mozogtak." Ő tehát már „csak" 120 évet élt. Érdekes adalék, hogy Mózes ennyi idősen is jól látott és jól rágott. Nem volt szüksége sem szemüvegre, sem fogpótlásra, mint késői utódainak, nekünk, pedig korántsem élünk annyit, mint ő. Bár, ha a szent szöveg írója érdemesnek tartotta az életkora mellett feljegyezni a szeme és fogai kifogástalan állapotát is, akkor ez nem lehetett általános abban az időben sem.

Ezek után nézzük meg, mit mond a tudomány az emberi élet határáról!

J. D. Watson és *F. Crick,* Londonban dolgozó fiatal kutatók 1953-ban tisztázták a DNS (dezoxoribonukleinsav, a sejtmagban elhelyezkedő átörökítő anyag) molekula térbeli szerkezetét. Rendkívüli felfedezés volt ez, mert kiderült, hogy hogyan replikálódnak, ismétlődnek meg, tevődnek át egyik sejtmagból a másikba a tulajdonságaink. Vagyis milyen módon, milyen mechanizmus szerint zajlik az öröklődés, hogyan jutnak át az egyes emberi tulajdonságok a szülőkből az utódokba.

1962-ben orvosi Nobel-díjat kaptak ezért. J. D. Watson később, 1968-ban, *A kettős spirál* című könyvében leírta a felfedezés történetét. A könyv maga is érdekes, igen olvasmányos, bár sok vihart kavart szakmai berkekben akkortájt. A „kettős spirál" kifejezés az átörökítő anyagot tartalmazó hatalmas molekula térbeli formájára utal. Olyanszerű, mint egy dupla szálból álló, önmaga körül is megcsavart és összenyomott rugó. Sejtosztódáskor kicsavarodik, a két szál elválik egymástól, és új szálpár alakul ki a megadott minta szerint.

Az emberi test csodái közül talán ez a legizgalmasabb, legjelentősebb. Nincs az a mérnöki zsenialitás, amely képes lett volna ezt ilyen szellemesen, logikusan, valójában egyszerűen megtervezni, és ilyen takarékosan és mégis hatékonyan működtetni, a mikroméretű sejtmagban elhelyezni az összes emberi tulajdonságot, és biztosítani átjutásukat az utódba. Örülhetünk és hálásak lehetünk a „Tervezőnek", hogy megengedtetett nekünk belelátni ebbe a csodába.

E felfedezés után, vagyis a XX. sz. második felétől vált önálló tudományággá a genetika (öröklődéstan). A világ nagy laboratóriumaiban sok kutató foglalkozott a kettős spirál további rejtelmeivel. Így került sor az ún. géntérkép elkészítésére, ami a kromoszómán[3] elhelyezkedő gének[4] pontos helyét határozza meg. Azelőtt nem lehetett tudni, hogy hol kezdődik, illetve hol végződik egy-egy gén. Nem tudták pontosítani az egyes tulajdonságaink helyét a kromoszómákon. A géntérkép kidolgozása során derült fény arra a tényre is, hogy 120 életévnyi idő van kódolva számunkra ebben a nagyszerű rendszerben. (Egyes szerzők szerint 122-126 év.)

Hogy is van ez? 120 év a Bibliában és 120 év a génjeinkben a tudomány mai állása szerint? Hátborzongató ez az „együttállás". Érdemes elgondolkodni rajta!

Igen ám, de mindkét állítással kapcsolatban sok a kérdés, a bizonytalanság. Számunkra, egyszerű földi halandók számára főleg az, hogy ha lehetőségünk van rá, miért nem élünk 120 évet?

(Folytatjuk)

[1] Orákulum (lat.): mindentudó, bölcs, jósda

[2] Szövegkörnyezet

[3] Kromoszóma (gör.: színes test): a sejtmagban levő hatalmas DNS-molekula (dezoxiribonukleinsav, a „kettős spirál") sejtosztódáskor átrendeződik, és kromoszómának nevezett, mikroszkópban jól látható, páros számú pálcikaszerű képződményekké alakul. Az emberi sejtmagban 23 pár kromoszóma van.

[4] Gén: a DNS-molekula egy szakasza, amely egy bizonyos tulajdonság megjelenéséhez szükséges információkat tartalmazza.

Elhangzott 2017. május 29-én a Studium Alapítvány összejövetelén.

Lecke a szabadságról

Nemez és szürke szarvasmarha

Havad község nemcsak szelíden szép természeti környezetben fekszik, kis falvaiban lélekben, tehetségben, tettekben is különleges, érdekes emberek élnek. Közéjük tartozik a szentsimoni Mihály házaspár, Mihály Eszter **nemezművész, növényi festő, és férje,** Mihály Zsolt **mérnök, aki kultúraszervezéssel és állattenyésztéssel foglalkozik. Messze kellett menniük, hogy hazataláljanak, a szabadságot jelentő szinte végtelen térben levő gazdasághoz, amely az ükapa emlékét is őrzi. A magyar fővárosban töltött közel két évtized után tértek vissza a természethez, amely ihletforrás, hűséges segítőtárs, barátságos, békés élettér ember és állatai számára egyaránt.**

Bodolai Gyöngyi

Mihály Eszter és kisfia

A beszélgetést Mihály Zsolttal kezdjük, akiről kiderül, hogy a Vadasd és Havad határában legelésző szürke szarvasmarháknak is a gazdája. Meg is jegyzem, hogy megbámultam kecsességüket, tartásukat, ahogy a domboldalon legeltek.

– A kultúránk részét képezik. Olyanok, mint a népdalban a „szabad élet, szabad madár, jaj, de szép, ki szabadon jár”. Meg lehet nézni a szabad ember vagy a szarvastehén tartását, és a szarvasmarháét, amelyik be van kötve a pajtába. A természete szerinti szabadtartásban az állat megnemesedik, visszanyeri figyelmét, letisztul, ahogy a vadállat is, hiszen aki a szabadban él, azt kevésbé fogja a szenny, rövidebb ideig marad meg rajta, mert az Isten tenyerén mindenki jól van. Nem kell sem orvos, sem pszichológus, csak a munka és a művészet. A kettőből együtt valósul meg a nagy örök igazság, amiről mindenki beszél. Ezt azonban csak a művészetben és a munkában megélve lehet megtapasztalni. Az egységhez harmóniában kell élni önmagunkkal, a természettel és a minket körülvevő emberekkel. Ezt kellene visszatanítani, ezzel foglalkozunk, de nemcsak beszélünk, hanem a saját életünkön keresztül mutatjuk is. Programokat szervezünk gyermekeknek, felnőtteknek, bemutatva annak a lehetőségét, hogy aki a szabadságot keresi, közelebb kerül önmagához.

Isten tenyerén Fotó: Mihály Eszter

– Megkérem, soroljon fel néhányat a programok közül.

– Hagyományőrző kalandtáborokat szervezünk gyermekeknek; itt kicsit mélyrehatóbban találkoznak a lovakkal, a lovas nemzet fogalmával, azzal, hogy mivel tudunk többet más nemzeteknél a lóról, ember és ló kapcsolatáról, mit jelent szabadabban élni, felmérni azt, hogy a hangyacsípéstől nem kell kétségbeesni, a szúnyogjárást egy férfi nem veszi figyelembe. A természet közelségében tudomásul vesszük, hogy legyek, szúnyogok, kullancsok vannak, és ezt nem kellemetlenségként, hanem a mindenség részeként fogjuk fel. Nem kell tőlük megrettenni, hanem kezelni kell a helyzetet, és megoldani. Ha ezt visszatanítjuk a gyermekeknek, akkor szilárdabb talajon áll maga az egyén, és ez kisugárzik a mindennapokba. A jelen világban nagyon szabdalt az emberek közötti kapcsolat, s ha egyáltalán létezik, nagyon felszínessé vált. A közösségi, az egyéni megoldások helyett mindent várunk valakitől, a szakmák is szelvényekre vannak bontva, amelyek külön vannak választva egymástól. Emiatt szinte mindig valakire szükségünk van. A táborban arra tanítjuk a gyermekeket, hogy önállóan is meg tudjuk oldani a problémáinkat, nem kell mindenért óbégatni.

– Hol fogadják a vendégeket?

– Vannak gerendás mennyezetű, felújított parasztházak, amelyek arról szólnak, hogy elődeink a telet bent töltötték, de az év nagy részén a falusi ember kint volt a szabadban. Mára megváltozott ez is. A civilizáció hozta magával, hogy az emberek irodaházakban élnek, szemben azzal, hogy valaha falusi környezetben a kakasokkal feküdtek, keltek. Ma már a falu sem létezik mint társadalmi szerveződési forma, mert megszűnt a lételeme, a jelentősége. Nagybirtokok vannak, két-három személyé már minden. A még falun élő emberek élete ellehetetlenedett, mert olcsó a tej, a hús a nagyüzemi termékek miatt. Az emberek elhitték, amit szajkóztak nekik a tévében, hogy nem éri meg a háztájival foglalkozni. Arra viszont nem gondolnak, hogy milyen pozitív lelkülettel tölti el a gazdát, ha az udvaron körülötte van a majorság, látja, ahogy napról napra fejlődnek, és nem azt nézi, hogy mennyibe kerül, mert mint a perselybe az aprópénzt, apránként teszszük bele az ételt tavasztól késő őszig, amikor megesszük. Ez olyan, mint a kerék, ami körbe jár. Másrészt a falu előnye, hogy ha bajba jutok, át tudok menni a szomszédhoz, és segítséget kérek. Ha módja van rá, minden további nélkül segít, én hasonlóképpen. Odafigyelünk egymásra, és, ha gond van, figyelmeztetjük egymást.

A gyermekeknek mindezt el lehet mondani, ez olyan, mint a magvetés, ami az én feladatom, mert a lángot őrizni kell, ha nagyon kicsi is, hiszen még akkora sötétség nem volt, hogy ne találjunk kiutat belőle.

Vidámság mint töltet az űrhajóban

– Tizenhét, Budapesten töltött év után tértek vissza Erdélybe. Volt valamilyen esemény, ami kiváltotta, vagy fokozatosan érlelődött meg a visszatelepülés szándéka?

– Vadgazdamérnök vagyok, Magyarországon jártam egyetemre, majd tanácsadóként kezdtem dolgozni vadgazdálkodási projektek hazahozatalában. Tanulni mentem Magyarországra, nem örökre. Mint a királyfiak édesanyám meséiben, én is elmentem világot látni. Nagyapám és apám azt mondták, hogy el kell menni, más szemszögből is meg kell vizsgálni a világot, az embereket. A vadászat kapcsán ismertem meg *Farkas Ádám* erdélyi származású Kossuth- és Munkácsi Mihály-díjas szobrászművészt, egyetemi tanárt, a Magyar Képzőművészeti Egyetem volt rektorát, a Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti Tagozatának tagját. Ő szintén nagy hatással volt arra, hogy a képzőművészet, ami addig is jelen volt, markánsabban határozza meg az életünket.

Havonta rendszeresen hazajártam, és megláttam, hogy itt van a csoda, amihez egyre közelebb kell jönni. Megszületett a kisfiunk, és azt akartam: ő is tudja meg, hogy attól vagyok olyan erős, mert a harcos lelkületet itt sajátítottam el. Arra neveltek, hogy a gondolkodás, a harc és a munka fontos részei az életünknek, hogy nem siránkozni kell, hanem a helyzetismeretre, a problémamegoldásra összpontosítani.

– Mindezt elfogadta, osztotta a felesége is?

– Igen. Édesapja lelkipásztor, édesanyja is papi családból származik. Erdőszentgyörgyön ismertem meg 14 éves korában. Apám azt tanácsolta, hogy lehetőleg vidám lányt vegyek feleségül, mert az élet hosszú, és fontos a jókedv. Én is azt fogom a gyermekeimnek továbbadni, hogy a vidámság olyan, mint a töltet az űrhajóban, ami kilöki az embert ebből a visszahúzó földi szférából. Ha sikerül kitörni, olyan súlytalansági állapotba kerülünk, hogy képesek leszünk felülemelkedni az örökös panaszkodókon. Mi mindig elkerültük azt a társaságot, amelyben csak siránkoztak, mert azt vallom, hogy saját magunkban kell eldönteni, hogy jól élünk vagy rosszul. Ezt el kell mondani a gyermekeknek, és ha ezerből egy megfogadja, az is fontos. Ha egy sem fogadja meg, az sem baj, a lényeg az, hogy ne mulasszam elmondani, miszerint a jónak sem kell túlságosan örülni, de a rossztól sem kell túlságosan félni, mert középen van az igazság, hiszen oda csap, aki „veri a mellét”. Egy biztos, az embernek a komfortzónából ki kell törnie, és akkor következnek be a csodák, mert a langyos vízben nem történik semmi.

Mihály Zsolt szavait értik a lovak

Önvizsgálat

– Ebből hogyan lehet megélni?

– Igazán ebből lehet megélni, ezért rosszul kijönni belőle nem lehet. Az igazi nyertesek mi vagyunk, ez itt a teljesség, a teremtés lényege. Reggel fölkelek, este körbejárom a magam világát. Minden ember akkor lenne a leggazdagabb, ha azt tudná tenni önmagával, amit este lefekvéskor a belsejéből meghall, de mégis belenyugszik az adott helyzetébe, és elaltatja önmagát. Ettől lesz frusztrált, és minden egyéb baja is ebből ered. A sikert nem űzni kell, a siker odajön az emberhez, ha lesben állunk, kivárjuk türelemmel, és előkészítjük számára a talajt. Hiába űzzük a pénzt, az csak távolabb kerül, de amikor megvetjük az ágyát, a dolgok csak prosperálnak. Néha beüt egy kis kár, de az csak járulékos veszteség. A siker garantált annak, aki ezt felfogja, feldolgozza és így él. Városon is lehet jól élni, valójában a filozófia fontos. Nem mindig egy külső okot kell keresni, hogy miért sikertelen az ember, saját magát kell megvizsgálnia.

– A szürke szarvasmarhákat eladja?

– Elsősorban azért tartom őket, mert a teljesség részei. Van egy mesém, amelyben élek, és ami Isten, haza, család köré szerveződik, és ebben helye van a szürke marhának. Ez egy harcosabb állat, ami agresszívan védi a családját, nemes, figyelmes, méltóságteljes. Amikor a bika átvonul, energiával tölti meg a teret, mozognak, rengnek az izmok, ezáltal bennem is tartja a harci szellemet. Amikor a lovak bevágtatnak az udvarra, akkor is érzem, hogy ott vagyok, ahol lennem kell, és azt képviselem, amit képviseltek az elődeim.

– Ki őrzi őket a falu határában?

– Senki, be vannak villanypásztorral kerítve, esznek, isznak, van víz és legelő. Valamikor Bécsig hajtották őket. Olyan állatokkal veszem körbe magam, amilyen én vagyok, a ház csak azért kell, hogy a feleségem és a gyermekeim legyen, ahol aludjanak, de később a nagy tér arra jó, hogy legyen, ahol erősödjenek. Olyan állatokat tartok, amelyek képesek önmaguk meglenni minimális emberi ráhatás mellett. Ezért nem vagyunk egymás rabszolgái, a teljességben vagyunk benne, és ők hozzájárulnak a mi életünk gyarapodásához és fenntartásához. Húsz szürke marhám van és hét lovam. Természetes, hogy ennyi állattal van egy bizonyos kiadás, de bevétel is. Az életünkhöz az is hozzátartozik, hogy nem egy lábon állunk, hanem a teljességben. Ma már pályázunk, mert eszünk is van, nem csak erőnk; mert ép testben ép a lélek is, nemcsak kultúremberek kell lennünk, hanem az izmoknak is meg kell feszülniük. Ami a pályázatokat illeti, kapcsolatban állunk a legmagasabb művészeti és tudományos körökkel. Partnerünk a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Művészeti Akadémia, Freud Tamás agykutató, aki rendszeresen eljön, vannak közös gondolataink, megbeszéléseink, partnerünk a MOME (Moholy-Nagy Művészeti Egyetem), Közép-Európa legelitebb építőművészeti egyeteme. A szobrászoknak az egyetem hallgatói építették a külső pavilont. 19-20 éves budai úrilányok az együttműködést tanulták, alkottak, összerakták.

Személy szerint egy olyan szellemi műhelyben gondolkodtam, ahol egy központi tér köré szerveződnek emberek. Ez Nyárádszentsimon, én meg olyan vagyok, mint egy messzelátó. Hívom a barátokat, akik szeretnek jönni, mert jól érzik itt magukat, és ezért teszünk is kölcsönösen, vitatkozunk, kinyitjuk egymás szemét.

Egeknek tetsző mesterség

Itt tartunk a beszélgetésben, amikor megérkezik Mihály Eszter is, egy huncut szőke kisfiúval az ölében, és egy másikkal a szíve alatt.

– Hogyan ismerkedett meg, szeretett bele a nemezelésbe? – kérdezem munkái egy részének az ismeretében, amelyekre a 2016-os szentsimoni versünnepen rendezett kiállításán lettem figyelmes, majd kézművesvásárokban láttam újra. Két szép nemezelt falvédője pedig a nappaliban levő búbos kemence melletti heverő két oldalán díszíti a falat.

– Budapesten laktunk, és a Hagyományok Házában levő népi kismesterségek közül a nemezelés tetszett meg a legjobban. Vidák István és Nagy Mari nemezművészekhez, a népművészet mestereihez

(Folytatás a 8. oldalon)

A föld, a természet színei. Divatbemutatón

Nyári divatirányzatok (4.)

Lezserül feketében

Lassan vége a nyárnak, viszont a meteorológusok által jósolt meleg szeptemberi napok még megengedik a nyárias öltözködést.

Casoni Szálasi Ibolya

A már említett szokatlanul divatos darabok mellett idén a RUHÁK is rendhagyó színűek vagy szabásúak kell legyenek.

Első helyen az „ERŐS” színű ruhák, valamint a SZIVÁRVÁNY minden színében egyszerre pompázó darabok állnak. Ha nyár, akkor HÓFEHÉR RUHA, ez már szinte törvényszámba megy. Ha egy ilyet választunk, legyen bohó stílusú vagy akár futurista, hogy továbbra is a szokatlanhoz tartsuk magunkat.

A ruha hosszát figyelembe véve, választhatunk MAXIT, mivel stílusos, különleges szabásuk folytán könnyen viselhetők, és pontosan a meleg időszakhoz illenek.

Aki már alig várta a nyarat, hogy MINIRUHÁT viseljen, ügyeljen, hogy ha a ruha nagyon rövid, ne legyen nagyon szűk is.

Az idén nyáron divatos férfias típusú öltözet és az extrém nőies kombinéruha után senkit sem fog meglepni egy szintén rendhagyó, egyáltalán nem nyárias szín, a FEKETE viselete.

Nézzük meg, hogyan hordjunk nyáron feketét, hogy nemcsak stílusosak, divatosak legyünk, hanem – a meleg ellenére – kényelmesen is érezzük magunkat.

Mint tudjuk, a fekete szín vonzza a napsugarakat, és emiatt hamarabb felmelegszik, mint bármilyen más színű anyag, ezért először is válasszunk KÖNNYŰ, LEZSER ANYAGOKAT, mint: pamut, len, selyem és szatén. A csipke és a lenge kötött anyagok is jól szellőznek. Kerüljük viszont a bőr, műbőr és gyapjúból készült fekete ruhaneműt.

A fekete ruhadarabok SZABÁSA is megfelelő, illetve minél lezserebb kell hogy legyen.

A bő szabású, minimalista ruhák és ugyanezek csipke- vagy kötött-horgolt betétekkel ellátva stílusosak és kényelmesek.

A fekete ruházat állhat egy levágott trikó és bő nadrág vagy egy pamuttop és szaténszoknya együtteséből is.

Akinek túl szomorúnak tűnik nyáron egy fekete ruha, viszont mindenképp feketét szeretne viselni, figyeljen a RÉSZLETEKRE, és válasszon játékos rátétekkel, FODROKKAL, PLISSZÉKKEL ellátott darabokat. Ennél is vidámabbá varázsolható a ruha, ha nem egyszínű fekete, hanem babos, csíkos vagy éppen virágmintás, fekete alapon.

Még a KIEGÉSZÍTŐK is divatosabbak, ha feketék. Ha földszínű vagy színes ruházatunkhoz fekete táskát, cipőt, övet, kalapot és ékszereket választunk, megfelelő kontrasztot alkotnak öltözetünkkel, és nagyon divatosak leszünk.

Ennek ellenkezője a SZÍNFOLTELMÉLET, mely szerint a fekete öltözéket sikeresen fel lehet dobni színes kiegészítőkkel. Ilyen például egy neon színárnyalatú cipő vagy táska.

Választhatunk CSILLOGÓ nyakékeket is, melyek még jobban fognak ragyogni egy fekete alapon.

Emlékezés dr. Hankó Zoltán tanárra, a MOGYE Gyógyszerészeti Kara Galenika Tanszékének egykori alapítójára és vezetőjére

110 évvel ezelőtt született kedves és kiváló tanárunk három évtized alatt több száz gyógyszerészhallgatót tanított a szakmai tudás elsajátítására, és nevelt hivatásunk megőrzésére. Tanításait megfogadtuk és megtartottuk a gyógyszerészi szakma gyakorlása idején. Embersége, kiváló szakmai hozzáértése, gyakorlati érzéke, elkötelezett hivatástudata, segítőkészsége, szerénysége ma is példakép értékű a mai gyakorló gyógyszerészeknek.

Dr. Péter H. Mária

Hankó Zoltán Kolozsváron született 1910. január 12-én egy háromgenerációs gyógyszerészdinasztia tagjaként. Nagyapja, Hankó Antal (1858–1932) Csíkkarcfalván dolgozott, apja, Hankó Zoltán István (1886–1950) 1930-tól szintén a karcfalvi gyógyszertár vezetője volt, de a családban orvosok, tanárok és magas rangú köztisztviselők is voltak. A Hankó család a nemességet 1678-ban kapta a lemhényi előnévvel, az 1620-ban Lemhényben született Hankó János által, aki lófő székely nemes lett.

Hankó Zoltán Kolozsváron a piarista gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait. 1934 karácsonyán megnősült, feleségül vette az 1915-ben szintén Kolozsváron szü-

letett Schön Eugenia Gabriellát. Ebből a házasságból négy gyermekük született: Ildikó (1936, Bukarest), Zoltán (1938, Szászrégen), Attila (1941, Szászrégen) és Gábor (1945, Kolozsvár).

1930 és 1934 között Segesváron, majd Bukarestben a Császár gyógyszertárban, Szászrégenben az Oroszlán patikában és még más városokban is végzett gyógyszertári gyakorlatot. Mivel Kolozsváron már ekkor megszűnt a magyar nyelvű gyógyszerészképzés a Ferenc József Tudományegyetemen, gyógyszerészeti tanulmányait Bukarestben végezte 1939-ben, de a gyógyszerészi oklevelét már Szegeden nyerte el az 1941/42-es tanévben. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 1943-ban rendes tagjává választotta.

Előbb Kolozsváron a helybeli Hygea gyógyszertár laboratóriumában dolgozott. Ezután nyugodt, békés évek kezdődtek, de mindennek vége szakadt, mikor a családfő 1944 őszén katonai behívót kapott. Így családját el kellett hagynia, a magyar hadsereg kivonult Kolozsvárról. Neki is mennie kellett, nem tudni pontosan, mikor és hová. Németországban fogságba került, ezután indították el vele azt a bizonyos fogolyvonatot, ami végül a focşani-i fogolytáborba vitte. Innen szabadult 1945 őszén. Munkakönyvében ez áll: reintors din prizonierat – visszatért a fogságból.

1945-ben, mikor az Orvosi Kar kénytelen volt Marosvásárhelyre átköltözni, kinevezték az egyetemi gyógyszertár vezetőjévé. Ennek megalakulása igen szűkös körülmények közt az egyetem központi épületének földszintjén két kis helyiségben volt. Ennek ellenére óriási gyakorlati tevékenységet folytatott, a klinikák gyógyszerrel való ellátását biztosította. Mikor 1948-ban megalakult az önálló Gyógyszerészeti Kar, megbízást kapott mint előadótanár a Galenika Tanszék (később ez felvette a Gyógyszer-technológia Tanszék elnevezést) vezetésére. A gyógyszer-technológia volt a gyógyszerészeti szakma fő tantárgya. A tanszéket három évtizeden át vezette, 1970-ben nyugalomba vonult. Fiatal munkatársaiba beoltotta a gyógyszertári gyakorlatban folyó receptúrai munka fontosságát, a magisztrális gyógyszerek elkészítésének pontosságára, az összeférhetetlen gyógyszer-alapanyagok ismeretére tanította őket. Nemcsak az előadásokat tartotta, hanem gyakran a gyakorlatokon is részt vett, és hasznos tanácsokkal látta el a hallgatókat a gyógyszerek elkészítésében. Kiváló érzékkel, jó előadóként oktatott, az elméletet mindig összekapcsolta a gyakorlati megoldásokkal. Közvetlen modora, kedvessége, szívessége és segítőkészsége miatt a hallgatók nagyon megszerették és tisztelték. A gyógyszerészhallgatóitól elvárta, hogy bármikor és bárhol készen álljanak feladataik pontos elvégzésére.

A gyógyszerészhallgatók megsegítésére már 1957-ben megjelentette 145 oldalas kőnyomatos jegyzetét *Galenika* címen. Magyar és román nyelvű tankönyv írásában is részt vett. Társszerzője az 1969-ben kiadott *Tehnica farmaceutică* című egységes tankönyvnek (Victor Ciocănel mellett).

Tudományos munkásságának (Ő így mondaná: szaktevékenységének) jelentős részét a parenterális készítmények tanulmányozása képezte. Új eljárásokat dolgozott ki különböző összetételű infúziók készítésére. Az elsők között foglalkozott a gyógyászatban alkalmazott infúziós oldatok előállításával. Az ideggyógyászat sürgető igényét oldotta meg azzal, hogy 1961-ben javasolta az urea mannitollal történő társítását. A gyógyszertárakban is elkészíthető gyógyszerformák előállítására újszerű gyakorlati megoldásokat javasolt. Olyan módszereket dolgozott ki, melyekkel oldhatóvá vált az adrenalin, a pyramidon 20 százalékos oldatban, új eljárást dolgozott ki az indigokármin oldat előállítására. Kutatásainak eredményeit az *Orvosi Szemle*, az országos havilap, a *Farmacia* és az *Értesítő* közölte. Részt vett 1956-ban és 1965-ben a VII., valamint a VIII. *Farmacopeea Română* kiadásának szerkesztésében.

Sokat szenvedett pollenallergiája miatt. 1978. június 20-án Marosvásárhelyen hunyt el. Sírja a római katolikus temetőben van.

Azok, akik egykor tanítványai voltunk, sosem feledtük el az ő mindig hangoztatott „ars poeticáját”: a gyógyszerésznek feladata segíteni és hozzájárulni a betegek mielőbbi gyógyulásához. Vallotta, hogy a gyógyszerészek, akik e nemes szakmát választották, tiszta lelkiismerettel a segítséget soha meg nem tagadhatják.

Volt tanítványai tisztelettel és hálával gondolunk a 110 évvel ezelőtt született Hankó Zoltán tanárunkra, aki tanításával hozzájárult, hogy képzett gyógyszerészekként megálljuk helyünket az egészségügy minden területén.

Ui.: Ezúton mondok köszönetet fiának, H. Attilának és kedves feleségének, hogy rendelkezésemre bocsátottak néhány fényképet és okiratot.

Hankó Zoltán és családja — Fotó: ifj. Hankó Zoltán

Hankó Zoltán sírköve

Nemez és szürke szarvasmarha

(Folytatás a 6. oldalról)

jártam tanulni Kecskemétre. Tanítómesterem feleségével bejárta azokat a közép-ázsiai országokat, ahol hagyománya van a nemezelésnek (India, Türkmenisztán, Kirgizisztán, Grúzia stb.), amiről könyveket adtak ki, valósággal feltámasztva ezt az ősi mesterséget. Még mielőtt a nemezelésnek fogtak volna, feleségével Erdélyben is megfordultak, ugyanis a gyékénykötést és kosárfonást is magas szinten művelik. Tacsra is (ahol édesapám lelkész volt) elmentek például gyűjteni-tanulni, és asszonyok jöttek onnan oktatni a legutóbbi gyékényfonó és növényfestő képzésünkre. Ilyenkor elcsodálkozom, hogy mennyire összefüggenek a dolgok.

A két év elvégzése után saját műhelyt alakítottam ki, elkezdtem gyapjút, selymet festeni, és most már képzéseket tartok nemezelésből és növényfestésből. Bár az alapokat Vidák Istvántól tanultam, amióta ideköltöztünk, sok festőnövényt fedeztem fel. A kettő most már összekapcsolódik, és amelyikhez éppen kedvem van, azzal foglalkozom. Itt nagyon gazdag a hely festőnövényekben, kipróbálom, utánanézek, a barátnőm, *Köllő Melinda* kiváló gyógynövényszakértőként segít, hogy jobban megismerjem őket. Megrendelésre dolgozom, és kiállításokon is rendszeresen részt veszek – mondja, majd megmutatja a műhelyt, ahol a csodák születnek a selyem és a nemez érdekes társításával. A kék és a zöld, a ciklámen és a barna árnyalatai határozzák meg a műhely hangulatát. A gyapjúszálak kiválasztásával, gyúrásával, átrendezésével mintha a természet pazar színeit, szépségét oltaná újra az anyagba, amely fák, füvek, virágok üzenetét hordozza ruhákon, mellényeken, sálakon, nyakéken, táskán, kalapon és babán is. Mestere, Vidák István szavaival honlapja mottójaként vallja, hogy „a nemez tisztaságot szül, ezért az Egeknek tetsző mesterség. A fizikai tisztaság megteremti a lelki tisztaságot. Minden közös nemezkészítés áhítat és mulatság. S a minta, ami a legszebb rajta, az maga a szerelem. Ez visz tovább lelki utadon.” Ezt a szenvedélyt szeretné átadni a 2012-ben alapított Eszter Nemez Műhelye keretében a felnőtteknek és gyermekeknek szervezett tanfolyamokon, a tudást, amely „átformálta az életét”, és olyan „határtalan szabadságot adott, amelyben bármi lehetséges”.

*

A beszélgetés végén Mihály Zsolttal az állatok nyomába eredünk. A legelőn furcsa alakú matuzsálemek, százados fák között virágok, füvek csábítanak továbbhaladásra, de mint a mesében, mintha a lovakat és a szürke marhákat elnyelte volna a föld. Már majdnem az erdő szélén járunk, amikor a jól ismert hívó szóra a lovak megjelennek a nyomukban ügető szamárral, s vágtatva dübörögnek az udvar felé, ahol az ebéd és a gazda várja őket. Miközben a déli alvástól megmenekülve egy malomkövön egyensúlyoz a másodszülött szőke kisfiú, megnézzük a kemencét, az ükapa régi házát, a műemlék szőlőprést, majd a kapu melletti vajasalmafáról kedvenc gyümölcsöm korábban soha nem ízlelt aromájú néhány szép példányával ajándékoz meg a házigazda.

Jó volt együtt lenni Fotó: Mihály Eszter

Főtéri történet

A fejedelemre várva

Ötvös József

Városunk sokat tudó krónikása, Spielmann Sebestyén Mihály kérdezett rám 2014–15 tájékán: „Megalakult-e már a bizottság, amely végigviszi Bethlen Gábor szobrának marosvásárhelyi felállítását?” Sokat látott, még többet olvasott történészként jól tudta, e székelyföldi vásáros hely Bethlen Gábortól nyerte el szabad királyi városi rangját, s lépett ezzel egy jó nagyot az erdélyi városok lépcsőfokán. Városi tanácsosi kalandjának tapasztalatával tarsolyában azt is tudta, hogy egy magyar szobor állításához jó előre kell szólni, mert jóváhagyásáig sok víznek kell lefolynia a Maroson.

A fent említett kutató szorgalmas időtári feljegyzéseiből tudható, Bethlen Gábor szerette városunkat, többször is időzött a korabeli épületek falai között. Alig választották meg – a török hadsereg kényszere mellett – fejedelemnek 1613 októberében, a következő évben már Marosvásárhelyre hívja össze az országgyűlést. Még abban az évben két ácsot és két asztalost kér a gyulafehérvári fejedelmi palota építéséhez. Egyébként a kolozsvári fejedelemválasztó gyűlésen városunkat Nagy Szabó János városbíró képviselte.

A következő évben, 1615-ben három napig tartózkodott Marosvásárhelyen, s ma én úgy képzelem el, azon a három napon végigsétált az akkori sáros, patak melletti részen, ahol ma főtéri méltóságában szobortalapzat várja újbóli érkezését. Halála évében, 1629-ben is átutazott még városunkon, és a céhük jogaiban megerősített marosvásárhelyi szabók hálából megvarrták fejedelmi szekerének fedelét, majd viszonzásul végrendeletében 200 forintot hagyott a scholára.

Mindezek hátterével és ismeretével vártam Bethlen Gábor fejedelmi szobrának felállítását. Vártam már 2016. április 16-ára, mert akkor kereken négyszáz éves volt az a fejedelmi oklevél, amely Székelyföld első szabad királyi városává emelte egykori Székelyvásárhelyt, s használjuk négy évszázada a Marosvásárhely megnevezését. Az ünnepi szoboravatás elmaradt, de a háttérben azért elindult valami, mert kiírtak pályázatot, kiválasztották a nyertes művet, megrendelték bronzba öntését, vártuk augusztus 20-ára érkezését, de a talapzat még szeptember elején is árva.

Én nem szeretném, ha szeptember végén lenne a szoboravatás, ne legyen az egykori mélyen hívő református fejedelem eszköz a szavazatgyűjtésre. Találó lenne a november 15-ei időpont, mert az születésének (1580) és halálának (1629) is évfordulója. Ez a nap ebben az évben éppen vasárnapra esik, amikor – maszkban vagy maszk nélkül – azért sokan ott lennénk. Én már nagyon várom a fejedelem kézzel fogható érkezését.

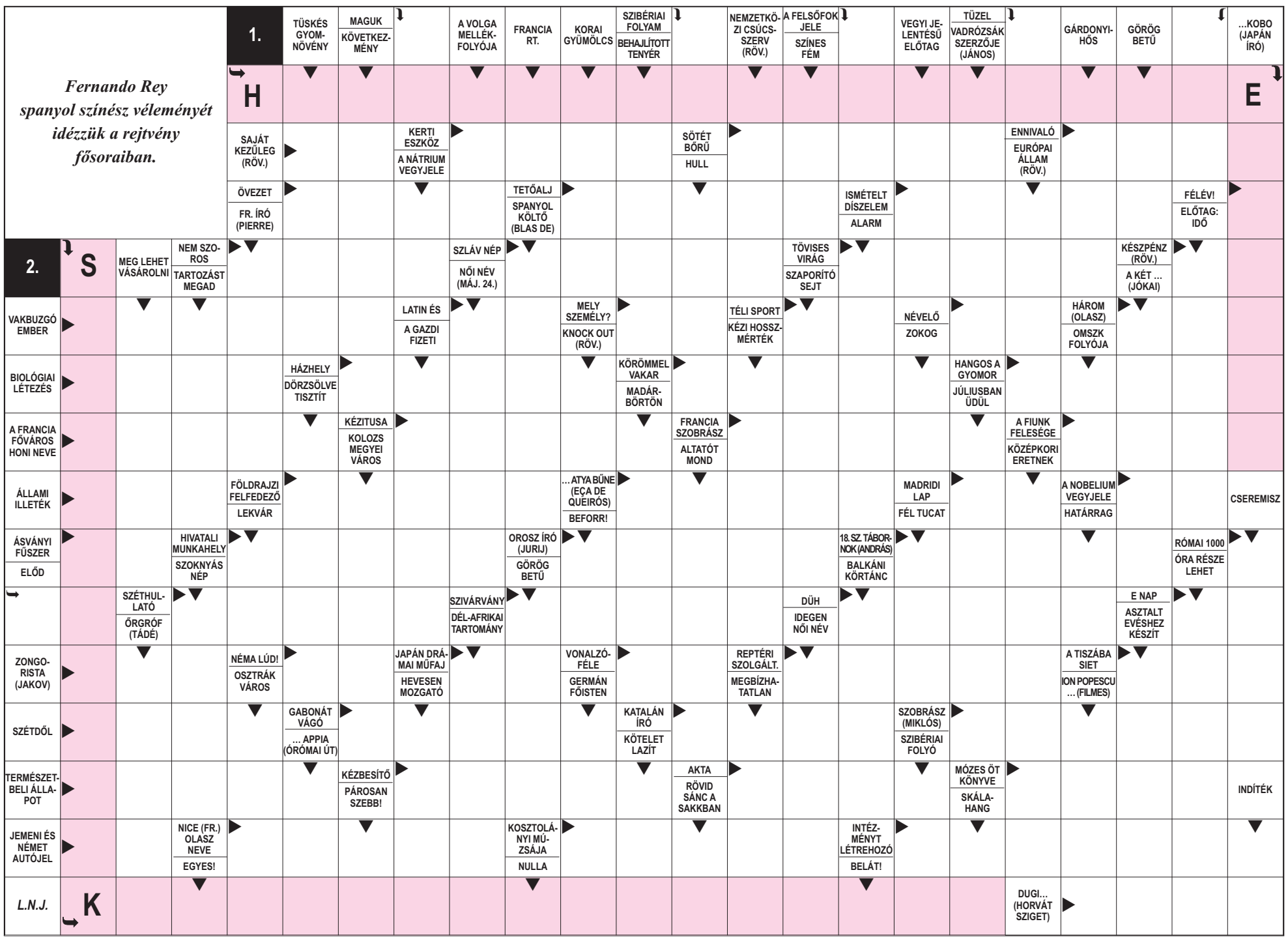

Augusztus 27-i rejtvényünk megfejtése: ***Az igazságot nem tudod úgy mondani, hogy megértsék és mégse higgyék el.***

Újra ellenfelet „cserélt” a Ferencváros és a Kolozsvári CFR

A labdarúgó Bajnokok Ligája második selejtezőköre után, amikor a magyar és a román bajnok egymás múlt évadbeli ellenfelével mérkőzött a továbbjutásért (a Fradi kiütötte a Celticet, a CFR nem jutott túl a Dinamo Zágrábon), a harmadik körben is folytatódik a különös „játék”: az állva maradt Ferencváros a horvát bajnokkal került össze a BL-ben, míg a kolozsváriak az Üllői útiak első fordulóbeli riválisával, a svéd Djurgårdennel találkozhatnak az Európa-ligás kvalifikációban.

Már korábban eldőlt, hogy a Bajnokok Ligája főtáblájára jutásért harcban maradt FTC ellenfele a Dinamo Zágráb lesz. A keddi sorsoláson a következő kör párosításait készítették el, és ekkor derült ki, hogy az Üllői útiak vagy az azeri Qarabaggal, vagy a norvég Moldéval meccselhetnek a rájátszásban a csoportkörbe jutásért. Ebben a szakaszban már oda-vissza vágós mérkőzéseket rendeznek, a zöld-fehérek idegenben kezdhetnek, ha jogot szereznek rá.

A Fradi korábbi ellenfelével találkozhat ugyanakkor a Kolozsvári CFR a labdarúgó-Európa-liga harmadik selejtezőkörében. A svéd Djurgårdennek azonban ehhez még túl kell jutnia a második kvalifikációs fordulón, amelyben a gibraltári Europa az ellenfele. A BL második selejtezőkörében kiesett román bajnok értelemszerűen a harmadik körben csatlakozik be a második számú európai kupasorozatba. Ebben a szakaszban egyetlen találkozót rendeznek majd, a kolozsváriak számára idegenben.

Nagy rivális jutott a Botoşaninak: a moldvai gárda a papírforma szerint minden bizonnyal továbbjutó Tottenhammal játszhat a következő körben, amennyiben nem botlik az északmacedón Shkendija elleni második fordulóbeli selejtezőn. A keddi sorsoláson kiderült, hogy ha a román csapat továbbjut, akkor a következő körben a bolgár Lokomotiv Plovdiv és az angol Tottenham mérkőzés győztesével mérheti össze erejét. A Botoşani hazai pályán fogadhatná a José Mourinho edzette Premier Ligás ellenfelet.

A román csapatok közül a FCSB lehet a legesélyesebb a továbbjutásra. Ha kiüti a vajdasági Topolyát a második körben, akkor a litván Trakai Riteria és a cseh Slovan Liberec párharc győztesével találkozhat.

A magyar csapatok közül továbbjutása esetén a Fehérvár svájci vagy francia ellenféllel, míg a Honvéd horvát együttessel mérkőzhet meg a playoffba kerülésért: Hibernians FC (máltai)/MOL FEHÉRVÁR FC – Servette FC (svájci)/Stade de Reims (francia), BUDAPEST HONVÉD/Malmö (svéd) – NK Lokomotiva Zágráb (horvát).

Az Európa-liga 2. selejtezőkörének hétfői sorsolása a cseh FK Jablonec együttesét jelölte ki a felvidéki DAC ellenfelének. Kedden az is kiderült, hogy továbbjutásuk esetén a dunaszerdahelyiek az osztrák LASK Linz otthonában lépnek majd pályára.

A ferencvárosi Myrto Uzuni (j) és Jesper Nyholm, a svéd Djurgarden játékosa a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező 1. fordulójában játszott Ferencvárosi TC – Djurgarden mérkőzésen a Groupama Arénában 2020. augusztus 19-én. A Ferencváros 2-0-ra győzött. Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

Indul a Nemzetek Ligája

Törökországi vendégszerepléssel kezdi mérkőzései sorozatát a magyar labdarúgó-válogatott a Nemzetek Ligájában. A találkozót ma 21.45 órai kezdettel rendezik (TV: M4 Sport).

Románia pénteken rajtol Észak-Írország ellenében, ugyancsak 21.45 órai kezdettel (ProTV)

További érdekesebb mérkőzések az 1. körben: Németország – Spanyolország (ma 21.45 óra), Hollandia – Lengyelország (péntek 21.45 óra), Izland – Anglia (szombat 19 óra), Portugália – Horvátország, Svédország – Franciaország, Dánia – Belgium (szombat 21.45 óra).

La Liga: Rajt jövő vasárnap, El Clasico októberben

Jövő vasárnap rajtol a spanyol labdarúgó-bajnokság 2020/2021-es idénye. A liga hétfői tájékoztatása szerint a szezon „csökkentett üzemmódban” kezdődik, mivel az első fordulóból három mérkőzést bizonytalan idővel elhalasztottak. A Real Madrid – Getafe, az FC Barcelona – Elche és az Atletico Madrid – Sevilla találkozókat azért tolták későbbre, a Bajnokok Ligájában és az Európa-ligában szerepelt csapatok hosszabb pihenőhöz jutassanak.

A koronavírus-járvány miatt zárt kapuk mögött induló idény első El Clasicóját az FC Barcelona és a címvédő Real Madrid között október 25-én rendezik a Camp Nou Stadionban.

Franciaországban már játszanak

Ligue 1, 1. forduló: Bordeaux – Nantes 0-0, Dijon – Angers 0-1, Lille – Stade Rennes 1-1, Lorient – Strasbourg 3-1, AS Monaco – Reims 2-2, Nice – Lens 2-1, Nimes – Brest 4-0; *2. forduló:* Angers – Bordeaux 0-2, Brest – Olympique Marseille 2-3, Lyon – Dijon 4-1, Metz – AS Monaco 0-1, Nantes – Nimes 2-1, Reims – Lille 0-1, Stade Rennes – Montpellier HSC 2-1, St. Etienne – Lorient 2-0, Strasbourg – Nice 0-2. *Az élcsoport:* 1. Nice 6 pont, 2. Bordeaux 4 (2-0), 3. Stade Rennes 4 (3-2).

Azt már tudjuk, mikor feszülhet egymásnak a Real és a Barcelona; azt ellenben még nem, hogy Ramos és Messi különcsatáját újra láthatjuk-e, az argentin ugyanis távozna a katalán klubtól. Fotó: FC Barcelona

Tizenegy év után rigmányi visszavágó

Czimbalmos Ferenc-Attila

Érdekes kispályás labdarúgómérkőzést rendeztek nemrégiben a rigmányi műfüves pályán: egy tizenegy évvel korábbi összecsapás visszavágóját játszották le. A helység korábbi labdarúgókból álló csapata több mint egy évtizede 11-4-es vereséget szenvedett Nagyadorjánban – mentségére legyen: akkor többen is hiányoztak soraikból, mert egy esküvő másnapján rendezték a találkozót.

A mostani visszavágóra alaposan felkészült a helyi Csipán Nándor és Veres Ferencz együttese: jó játékkal sikerült visszavágnia a múltkori vereségért, az eredmény 11-2. A járványhelyzet miatt a játékosok a gólok után nem ölelgették egymást, a helyi szurkolók pedig egymástól másfél méteres távolságra helyezkedtek el a pálya körül, és arcmaszkot viseltek.

Íme a két csapat összetétele:

* *Rigmány:* Vass József (kapus) – Veress Ferencz (csapatkapitány), Veress Szabolcs, id.Veress Zoltán, ifj. Veress Zoltán, Veress Endre, Veress Tamás, ifj. Veress Szabolcs, Veress Attila, Veress Szilárd, Csipán Nándor, Novák Botond, Borbély Roland, Csipán László, Kádár Zoltán (mezőnyjátékosok).

* *Kis- és Nagyadorján:* Tóth Alpár Zsolt (kapus) – Nagy Zsolt, Suciu Tibor, id. Tóth Péter, ifj. Tóth Péter, Bodó Szabolcs, dr. Butiurca Sándor, Tóth Zsolt, Siklódi Attila, Fazakas Csaba Sándor (mezőnyjátékosok).

A mérkőzést a hatvanadik életévét taposó egykori nyárádszeredai labdarúgó, Novák Vilmos jól vezette. „Hihetetlen, de igaz, hogy egykoron még a futballnak is hagyománya volt Rigmányban. Az akkori helyi alakulat, a Fenyves a hetvenes és nyolcvanas években a falusi bajnokságban szerepelt, és többször is megrendezték az alszegiek és felszegiek futballmeccsét is. A nyolcvanas évek elején az AS Armata is játszott barátságos mérkőzést Rigmányban, egy ízben pedig a valamikori Elektromarost is legyőzték a helyiek hazai pályán, majd a mérkőzés után éjszakába nyúló vacsorával és mulatsággal ünnepelték meg a nem mindennapi diadalt” – idézte fel a falu focimúltját Csipán Nándor, akinek édesapja, Csipán József évekig játékvezető volt a falusi bajnokságban.

Szinte egy időben Szovátán léptek pályára a helyi fiatalok. A Fábián Zoltán – id. Soós Zsigmond, ifj. Soós Zsigmond, Soós Levente, Péter Huba, Kénesi Lajos, Berkeczi Emőke, Birta Szabolcs és Lőrincz Szabolcs összetételű együttes döntetlenre játszott a Kiss Márton – Antal József, Vónya András, Horváth András, Ágoston Szabolcs, Kertész Barna, Angi Csaba, Tatár József és Fülöp Soma alkotta, fiatalabb generációt képviselő alakulat ellen.

Érdekesség, hogy a játékból alaposan kivette részét az a Berkeczi Emőke, aki korábban a Marosvásárhelyi ASA-nál és a Székelyudvarhelyi Vasas Feminánál is játszott. Emőke jelenleg Szovátán gyerekedzőként tevékenykedik, ezzel régi álma vált valóra.

Csapatkép járvány idején. Fotó: Czimbalmos Ferenc Attila

Elejét venné az F1 a tavalyi monzai kabaréjelenetnek

Charles Leclerc győzelméről és Sebatian Vettel buta hibájáról emlékezetes a 2019-es monzai hétvége, ám a Ferrari kontrasztos versenyét egy kabaréba illő időmérő edzés előzte meg 2019-ben.

Miután az olasz pályán nagyon sokat érhet a szélárnyék, a kvalifikáción a mezőny tagjai rendre egymását keresték. Ennek a Q3 hajrájában lassú vonatozás és forgalmi duó lett a vége, no meg az, hogy két versenyzőt leszámítva senki sem ért föl a célvonalig a leintés előtt, így elmaradtak az utolsó gyorskörök és a javítások, idézte fel a történteket az M4 Sport.

Ocon harmadik szabadedzésen történt bizarr balesete után a mezőny tagjai figyelmeztettek is, nagyon veszélyes a „lassúzás”, hiszen amikor valaki hátulról már mért nagy tempóval haladva fut bele a poroszkálók tömegébe, komoly baleset lehet belőle.

Monzában most Spa után ismét inkább a szélárnyékvadászat miatt fenyeget majd ez a veszély. „Négy másodperc szükséges ahhoz, hogy zavaros levegő nélkül kapj jó szélárnyékot, és elöl állni természetesen senki sem akar, mert az nem kap szélárnyékot” – vázolta Romain Grosjean, milyen feltételekre figyelnek a versenyzők a gyorskör előtti helyezkedés alkalmával.

A múlt évi időmérős tömegjelenet. Fotó: Formula1

Miközben a versenyzők már akkor is elismerték, hogy átestek a ló túloldalára, hasonló körmeneteket azóta is rendszeresen láthatunk az időmérőkön. Legutóbb Spában is sikerült összetömörülnie a mezőnynek a szélárnyékkeresés miatt, korábban Silverstone-ban és Barcelonában pedig a gumik túlmelegedésétől tartva haladt annyira lassan a mezőny a bemelegítő körökön, hogy volt, aki még üresbe is kapcsolt, csak hogy ne kelljen megelőznie a másikat. Spanyolországban Kevin Magnussen és Esteban

Nem véletlen, hogy Monza előtt arról akar ma tanácskozni az FIA a csapatokkal, hogyan vegyék elejét a tavalyihoz hasonló kínos eseményeknek. „Felfrissítjük az emlékeket a csapatmenedzserekkel, hogy az akkor történtek ne fordulhassanak újra elő. A tavaly már beszéltünk róla, és most további egyeztetések jönnek” – bocsátotta előre az FIA versenyigazgatója, Michael Masi.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A TIMKO PÉKSÉG alkalmaz 3. fokozatú BETEGNYUGDÍJASOKAT és üzleteibe NŐI MUNKATÁRSAT. Érdeklődni a Bodoni utca 85. szám alatt vagy a 0756-128-310-es telefonszámon. (64989-I)

Az RCS&RDS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG marosvásárhelyi kirendeltsége engedéllyel rendelkező VILLANYSZERELŐT alkalmaz. Az állás leírása: az RCS&RDS tulajdonában lévő villamos berendezések elektromos hálózatának üzembe helyezése, üzemeltetése és a légkondicionáló berendezések karbantartása. Követelmények: középfokú műszaki végzettség, proaktív hozzáállás, hasonló munkakörben szerzett tapasztalat előnyt jelent, stressztűrés, jó kommunikációs készség, rugalmas munkaprogram vállalása, B kategóriás hajtási jogosítvány (legkevesebb egyéves gyakorlat). Az érdekeltek benyújthatják önéletrajzukat a marosvásárhelyi Digi Store üzletekben vagy az RCS&RDS székhelyén: Marosvásárhely, Dózsa György út 65-67. szám, a titkárságon, vagy elküldhetik a secretariat.mures@rcs-rds.ro e-mail-címre. (sz.-I)

ÁLLATGONDOZÓT alkalmazunk tanyára teljes ellátással. Tel. 0744-624-809. (22241-I)

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Feloldja a kötéseket és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz és nyereségessé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá fordulók problémáját.
Köszönetnyilvánítások:
Rozália Dicsőből hálás Klara asszonynak, mert segített epilepsziás fiának, amikor már minden reménnyel felhagytak; Attila Marosvásárhelyről köszöni, hogy ismét együtt lehet feleségével, hosszú és szomorú távollét után; Márton Ákosfalváról az alkoholizmusból, az impotenciából gyógyult ki a segítségével; Elena Régenből hálás, hogy ismét sikeres az üzleti élete. Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átoktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött.
Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. Tel. 0755-270-381.
(Fizetett hirdetés: mp.)

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

KÖZLEMÉNY

A Maros megye magántulajdonában levő, Mikefalva község, Abosfalva falu, Fő utca 1. sz. alatti, a 74/N/Mica telekkönyvbe bejegyzett, 60-as kataszteri számmal rendelkező ingatlan nyilvános árverésen való eladására vonatkozóan

Maros megye közli: Maros megyében, Marosvásárhely municípium, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén **2020. szeptember 24-én 10 órától** nyilvános árverésen eladja a Maros megye magántulajdonában levő, Mikefalva község, Abosfalva falu, Fő utca 1. sz. alatti, a 74/N/Mica telekkönyvbe bejegyzett, 60-as kataszteri számmal rendelkező ingatlant, amely a következőkből áll: C1 = lakóház (kanton) 100 m² téglából, 2 szoba, 1 konyha, 2 raktár, 1 előszoba, 1 kamra, 1 szín, 1 pince, 2578 m² felületű földterülettel.
A gazdasági melléképület – C2 épület, 64 m²-es beépített felülettel, amely a 74/N/Mica telekkönyvbe van bejegyezve, az 1219/1/1 kataszteri szám alatt, már nem létezik.

Kikiáltási ár: **12.700 euró**.
A nyilvános árverést a megye Marosvásárhely municípium, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén tartják, a II. emeleti kisteremben.
Az alkalmazott eljárás: nyilvános árverés, borítékba zárt ajánlattal, a legmagasabb árajánlatot tevőnek való odaítéléssel.
Az ingatlanvásárlási ajánlatot zárt borítékban kell beküldeni a Maros Megyei Tanács iktatójába, a Győzelem tér 1. sz. alatti 1. irodába, **2020. szeptember 24-én 10 óráig**.
Az eljárásnak az **adatlapja** és az ingatlan eladásának a **feladatfüzete** elérhető a www.cjmures.ro internetes oldalon.
Az ajánlattevők kötelesek az ajánlatok benyújtásának a határidejéig részvételi garanciát kifizetni, amely az árverés kikiáltási árának a 10%-a, azaz 1.270 euró, a Román Nemzeti Bank napi árfolyamának megfelelően, banki átutalással a **Judeţul Mureş - RO11TREZ4765006XXX000224** számlára, számlakezelő a Marosvásárhelyi Kincstár, **CUI 4322980**.
Az ajánlattevők romániai vagy külföldi természetes vagy jogi személyek lehetnek, akik/amelyek teljesítik az ingatlan eladására vonatkozó feladatfüzet X. fejezetében előírt feltételeket.
Az érdekeltek kérhetik az ingatlan megtekintését, az ingatlan eladására vonatkozó feladatfüzet IV. fejezetének feltételei szerint.

Péter Ferenc
ELNÖK

ADÁSVÉTEL

AJÁNDÉKOZOK kiscicákat. Tel. 0770-546-075. (8636-I)

ELADÓ 3 tonnás trágyaszóró, 3-as borona (2,7 méter). Tel. 0745-404-666. (8688)

LAKÁS

KIADÓ 2 szobás tömbházlakás a Szabadság utcában, a Maurer Residence mellett. Tel. 0746-747-089. (sz.-I)

KIADÓ 2 szobás lakrész az egyetemi bentlakások közelében. Kiadó 3 szobás lakrész a November 7. környékén, földszinten. Kiadunk hosszú távra irodahelyiségeket parkolóval (Brăila u. 10. sz.). Tel. 0265/261-810, 9-12.30 óra között. (8674-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőfedést bármilyen cserépből és lemezből, készítünk hétvégi házat, manzárdot, kerítést, teraszt, és vállalunk munka utáni takarítást. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0749-583-222. (8527)

VÁLLALOK festést, csempézést, kőművesmunkát, gipszkartonszerelést stb. Tel. 0749-564-921. (8599)

MEGHÍVÓ

A marosvásárhelyi Papiu Ilarian Középiskola 1962-ben végzett XI. C osztálya immár az 58. alkalommal rendezi meg az ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓT, amit minden év szeptember első szombatján tartunk.
A találkozó 2020. szeptember 5-én, szombaton 17 órakor lesz az Everest szálló vendéglőjében (a Ligetben, a Sportcsarnok mellett).
Kegyelettel emlékezünk elhunyt TANÁRAINKRA, valamint tizenkilenc elhunyt OSZTÁLYTÁRSUNKRA.
A szervezőbizottság: Puskai Irén és Csifó Miklós. (sz.-I)

TETŐFEDŐ KFT. Baja van a tetővel? Ázik be a háza? Minőségi munkát szeretne? Ha minőségi munkát szeretne, akkor válasszon minket! Cégünk garanciás munkát vállal. Tel. 0742-344-119. (8635-I)

TETŐFEDÉST, ácsmunkát, kül- és beltéri munkát vállalok. Minőségi munkát végzek. Tel. 0758-737-660. (8351)

VÁLLALOK Lindab-lemezzel tetőfedést és bármilyen ács- és bádogosmunkát, tetőfestést, ereszcsatorna, lefolyó készítését, külső szigetelést, kisebb javításokat. Tel. 0755-839-372. (8656)

ÉPÍTŐCÉG vállal festést, felújítást, bontást és tetőjavítást. Tel. 0747-816-052. (8692)

VÁLLALUNK takarítást, elszállítunk építőanyag-törmeléket, -hulladékot, vásárolunk ócskavasat. Tel. 0743-512-168. (8694)

VÁLLALOK bádogosmunkát, régi tető javítását, meszelést, csatornajavítást, ácsmunkát, szigetelést és kerítésjavítást. Tel. 0756-796-531. (8699-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájdalommal emlékezünk szeptember 3-án PAPP LAJOSRA halálának első évfordulóján. Szeretetének, jóságának és szorgalmának emlékét szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A gyászoló család. (8639-I)

Fájó szívvel emlékezünk ifj. KINCSES SÁNDORRA halálának 26. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (8708)

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

KÖZLEMÉNY

A Maros megye magántulajdonában levő, Nyárádremete község, Szakadát falu, szám nélküli, az 50451/Eremitu telekkönyvbe bejegyzett, 512-es kataszteri számmal rendelkező ingatlan nyilvános árverésen való eladására vonatkozóan

Maros megye közli: Maros megye, Marosvásárhely municípium, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén 2020. szeptember 24-én 13 órától nyilvános árverésen eladja a Maros megye magántulajdonában levő, Nyárádremete község, Szakadát falu, szám nélküli, az 50451/Eremitu telekkönyvbe bejegyzett, 512-es kataszteri számmal rendelkező ingatlant, amely egy szakadáti házból és a hozzá tartozó 9.718,53 m² felületű földterületből áll:
– C1 = lakóház az F+1 épületben, téglafalak cseréppel fedve (54 m²-es felületű), a következőkkel: - földszinten: 1 szoba, 1 konyha, 1 nappali és 1 folyosó lépcsővel; az emeleten: 2 szoba, 2 erkély és 1 folyosó lépcsővel;
– C2= betonpince (25 m² felületű);
– C4 = gazdasági melléképület: földszinten fafalazású pléhvel és cseréppel fedett (65 m² felületű) 1 csűrből és 1 istállóból áll.
A gazdasági melléképület – C3 épület, 15 m²-es beépített felülettel, amely az 500451/Eremitu telekkönyvbe van bejegyezve az 512-C3-as kataszteri szám alatt, már nem létezik, a F+M magassági rendszerű faház – C5 épület, amely az 500451/Eremitu telekkönyvbe van bejegyezve az 512-C3-as kataszteri szám alatt, teljesen össze van dőlve.

Kikiáltási ár: **23.000 euró.**
A nyilvános árverést a megye Marosvásárhely municípium, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén tartják, a II. emeleti kisteremben.
Az alkalmazott eljárás: nyilvános árverés, borítékba zárt ajánlattal, a legmagasabb árajánlatot tevőnek való odaítéléssel.
Az ingatlanvásárlási ajánlatot zárt borítékban kell beküldeni a Maros Megyei Tanács iktatójába, a Győzelem tér 1. sz. alatti 1. irodába, **2020. szeptember 24-én 13 óráig**.
Az eljárásnak az **adatlapja** és az ingatlan eladásának a **feladatfüzete** elérhető a www.cjmures.ro internetes oldalon.
Az ajánlattevők kötelesek az ajánlatok benyújtásának a határidejéig részvételi garanciát kifizetni, amely az árverés kikiáltási árának a 10%-a, azaz 2.300 euró, a Román Nemzeti Bank napi árfolyamának megfelelően, banki átutalással a Județul Mureș - RO11TREZ4765006XXX000224 számlára, számlakezelő a Marosvásárhelyi Kincstár, CUI 4322980.
Az ajánlattevők romániai vagy külföldi természetes vagy jogi személyek lehetnek, akik/amelyek teljesítik az ingatlan eladására vonatkozó feladatfüzet X. fejezetében előírt feltételeket.
Az érdekeltek kérhetik az ingatlan megtekintését, az ingatlan eladására vonatkozó feladatfüzet IV. fejezetének feltételei szerint.

Péter Ferenc
ELNÖK

ELHALÁLOZÁS

A gyászoló család tudatja, hogy prof. dr. BENEDEK ISTVÁN temetése szeptember 3-án 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.
Felkérjük a résztvevőket, hogy tartsák tiszteletben a járványügyi rendelkezéseket, az előírt távolságot. (-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagyapa, após, testvér, rokon, szomszéd és jó barát,
ISTVÁN EMERIC (IMRE)
életének 82. évében, türelemmel viselt, hosszú betegség után, tragikus körülmények között elhunyt. Temetése szeptember 3-án 13 órakor lesz a református temetőben. Emléke legyen áldott!
Búcsúznak tőle: fia, lánya, veje, unokái és testvére. (8659-I)

„A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, hitemet megtartottam. Készen vár az igazság győzelmi koszorúja, amelyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró." **(Pál apostol)**
Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, após, nagytata, dédtata, testvér, jó szomszéd, a nyárádszeredai
id. CSIZMADIA GYÖRGY
életének 92. évében tragikusan elhunyt. Temetése szeptember 4-én, pénteken 13 órakor lesz a nyárádandrásfalvi temetőben. Szívünkben örökké őrizni fogjuk. Búcsúznak tőle szerettei. (8696-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Együttérzésemet fejezem ki ifj. dr. Benedek István barátomnak ezekben a nehéz percekben, amikor végső búcsút vett szeretett édesapjától, prof. dr. BENEDEK ISTVÁNTÓL. Őszinte részvétem az egész családnak. Dr. Siklódi Botond. (8700-I)

A marosvásárhelyi Kardiovaszkurális Rehabilitációs Klinika közössége mély megrendüléssel fogadta prof. dr. BENEDEK ISTVÁN elhalálozását. Együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (6690-I)

Mély fájdalommal értesültünk az egész életét mások életének szolgálatába állító dr. prof. BENEDEK ISTVÁN halálhíréről. Nyugalma legyen csendes! Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. Selcudean Ioan és családja. (8698-I)

A Maros Megyei Asszisztensi Rend őszinte részvétét fejezi ki a gyászoló családnak prof. dr. BENEDEK ISTVÁN elhunyta alkalmából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (sz.-I)

A székelyudvarhelyi Pápai Páriz Ferenc Alapítvány kuratóriuma megrendülten vette tudomásul prof. dr. BENEDEK ISTVÁN halálát. A professzor úr után pótolhatatlan űr marad régiónk hematológiai ellátásában és orvosaink továbbképzésében. Hiányozni fog Családorvosi Továbbképző Konferenciánkról, melynek rendszeres előadója volt.
Osztozunk szerettei gyászában, és vigasztalódást kívánunk nekik.
Pihenése legyen csendes, emléke áldott! (sz.-I)

A Marosvásárhelyi Sürgősségi Kórház Kardiológiai Klinikájának közössége őszinte részvétét és együttérzését fejezi ki prof. dr. Benedek Imrének és családjának, és osztozik a prof. dr. BENEDEK ISTVÁN elvesztése miatti fájdalomban. Prof. dr. BENEDEK ISTVÁN az orvostársadalom kiemelkedő személyiségeként, több generáció mentoraként életét az utolsó pillanatig a hematológiai betegek megmentésére áldozta. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. (8705-I)

Őszinte részvétünket fejezzük ki a Benedek családnak ÉDESAPJUK elvesztése alkalmából. Emléke mindig megmarad. A volt úszótársak és a Petelei Attila családja. (8707)

Kedves KOLLÉGÁM és BARÁTOM, szívből sajnálom, hogy elhagytál minket ilyen fiatalon. Tudásodra mindig szükségünk lett volna, kitűnő kolléga és barát voltál. Nyugodjál békében! Tisztelettel, prof. dr. Gabos Grecu József. (-I)

Mély fájdalommal búcsúzom dr. BENEDEK ISTVÁN orvosprofesszortól, egykori tanáromtól, mentoromtól. Emléke örökké élni fog. Őszinte részvétet kívánok a gyászoló családnak. Dr. Köpeczi Judit Beáta. (8712-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás vagyok Mindenkinek, aki a valóságban vagy akár csak imával elkísérte utolsó földi útján szeretett férjemet, FEJÉR ELEMÉRT. Köszönet a bátorító szavakért, pillantásokért, mosolyokért, a lelki támaszért. Köszönet a Filharmónia kórusa tagjainak, Vasile Cazan karvezetőnek, Borsos Edith énekművésznek. Isten áldja mindnyájukat! Kanizsai Györgyi. (sz-I)

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága gyermekem, ŞUTEU CHRISTIAN-ROMEO temetésén részt vettek, koporsójára és sírjára virágot helyeztek, fájdalmunkban osztoztak. Bánatos édesanyja, testvére és barátnője, felesége és kisfia, nagybátyja és családja. (8704-I)

GYAKRABBAN MOSSÁL KEZET!

NE ÉRJ AZ ARCODHOZ PISZKOS KÉZZEL!

FERTŐTLENÍTSD A KEZED, MIUTÁN MÁSOK ÁLTAL HASZNÁLT DOLGOKHOZ ÉRTÉL!

UGYANÍGY JÁRJ EL A TELEFONOD KÉPERNYŐJÉVEL IS!

Együtt izoláljuk a vírust

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM
www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID–19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7–11 óra között várjuk önöket.

therezia®

Târgu Mureș Marosvásárhely 88 FM | Sovata Szováta 102 FM
r · a · d · i · o
Reghin Szászrégen 94.7 FM | Sighișoara Segesvár 104.3 FM

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhelyi Rádió România
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

atlasfm all hits radio
TG.MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY
GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY !
106.4 FM
/AtlasFmMures